

Sztolár Miklós

Gyerekszemmel

Sztolár Miklós

Gyerekszemmel

TARTALOM

Elhagyatva

Húsvét

Legyünk barátok!
Háztól házra
Érdemes volt kölnit hozni
Elszámolás

Három perc

A királyfi
Mi a különbség két dió között?
A mese vége

A hecc

Ki itt az úr?
Az új szabály
Szembefordulás
Minden jó, ha a vége jó

Elhagyatva

Már egy teljes napja rótt a hóval borított utcákat, és helyzete egyre kilátástalanabbá vált.

- „Miért nevet mindenki körülöttem? ...És, miért van még mindig sötét? Most meg újra világos. ...És, hol vagyok egyáltalán? ...Keresem, keresem, de sehol sem találok... Ez az átkozott zaj. ...Nagyon félek, úgy látszik, mindenki rám pályázik.”

Körülnézett. Egy lélek nem volt a közelben.

Egy óra múlva újra a hömpölygő, önmagából kivetkőzött tömegben találta magát. Mindenki elhúzódott tőle, egyetlen ismerős arcot nem látott.

Egy kisfiú közelített felé, azonban egy kar visszarántotta.

- Ne menj oda, fiam, úgysem tudsz segíteni rajta.

A kisfiú lehangolva visszahúzódott, és követte apját.

- „Miért kellett elmennie, ő talán végre segíthetett volna rajtam. Menjek oda valakihez? Kihez? Senkit nem ismerek. Mindenki barátságos, nevet, és boldog, csak engem nem veszi észre senki. Mi történik itt egyáltalán?”

Kurjongató emberek vették körül, egy pillanatra ránéztek, aztán siettek is tovább. Egyszer csak megint megállt egy csoport mellette, de most is volt egy közülük, aki visszalökte az egyedülletbe.

- Gyertek tovább, ilyenkor nem szabad visszanézni. - szólt oda társainak, akik egy pillanatra szánakozó tekintetet vetettek rá.

Egyszer csak elvágódott mellette egy ember, és egy pillanatra a sorstársává vált. Már majdnem odament hozzá, amikor rohanó társaság közelített felé, így aztán menekülőre vette a dolgot.

- „Már megint ezek a hangok... Mikor lesz már ennek vége? Vége lesz ennek egyáltalán? Menten megsüketülök. Ezek az úton mennek, még azt sem tudják, hogy oda nem szabad lemenni, én ugyan nem lépek le a járdáról.”

Elképzeléséhez azonban nem sokáig tudta tartani magát, újra cikázni kezdett a tömegben. Cikázott, cikázott, futott, ahogy csak a lába bírta, nem tudta merre, nem tudta, miért, csak azt tudta, hogy menekülnie kell.

Egy idő után nagyon elfáradt, és behúzódott a legközelebbi elhagyott zugba. Az utca zaja itt is érintette, de a tömeg már nem veszélyeztette. Félelme fölött győzött a fáradtsága, fokozatosan eltompultak érzékszervei, eltűnt a világ zaja.

Mire felébredt, az utcákról eltűnt mindenki. Újra egyedül volt. Amennyire félt néhány órája a sötéten kavargó tömegetől, annyira hiányoztak neki most az emberek.

- „Már megint egyedül vagyok. Hol keressem őt? Legalább azt tudnám, hogy hol. Legalább azt tudnám, merre induljak.”

Nyakába vette a világot, de szorongása egyre nőtt. Eltévedt, ilyen pedig, még nem történt vele soha. Mikor elszakították kistestvéreitől, akkor is úgy érezte, hogy itt a világ vége, de ez még annál is rosszabb volt. Újabb nap telt el, biztos volt benne, hogy már kétszer bejárta a világot.

Az utcákon megindult az élet. Egyszer csak meglátta egy sorstársát, de amikor elindult felé, az goromba gesztussal tudtára adta, hogy nem kíváncsi rá. Pedig csak barátkozni akart.

Szomorúan baktatott, az időközben elsötétedett utcán, amikor a nevét hallotta.

- „Hiszen, engem hívnak!”

Egy fiatal pár figyelte a távolból, az egyikük telefonált.

- Igen, stimmel. Fehér, és olyan, mint egy mackó.

A lánynak egyszer csak támadt egy ötlete.

- Add ide a telefont. - fordult barátjához.

- Szóljon hozzá, mert nagyon fél. Odatartjuk a telefont.

Lassan közelíteni kezdett felé.

- Gyere ide, ne félj, kutyus. - hívta a lány a fehér kölyökkutyát, és felé fordította a telefont.

Felkapta a fejét.

- „Ez az ő hangja! De, hol van ő, és miért olyan furcsa ez a hang? Mindegy, egy életem, egy halálom, odamegyek.

Óvatosan közelíteni kezdett a párhoz, majd leült a fiú lábára.

- Gyere, hazaviszünk, a gazdád már nagyon vár. Gondolom, elegend van már a szilveszterből.

- El is felejtettem mondani. Boldog Új Évet Kívánok! - mondta a fiú, és megsimogatta a hálás kiskutyát.

Húsvét

Legyünk barátok!

A két kisfiú különös módon ismerkedett meg. Az aszfaltolvasztó nyári napon Viktor éppen csavarogni készült, amikor a szomszédos, kihalt mellékutcában leendő barátja odalépett hozzá. A cingár gyerek azonnal a lényegre tért

- Öcsi, tudsz sáskát fogni?

Viktor úgy nézett rá, mintha egész életében sáskafogással foglalkozott volna.

- Persze, hogy tudok. - válaszolta magabiztosan, de már azon töprengett, hogyan vágthatná ki magát ebből a képtelen szituációból.

- „Végtére is, nem lehet olyan nagy dolog sáskát fogni.” - nyugtatgatta magát, miközben egy házhoz érkeztek.

A fal egyik repedésében mászó, azonosíthatatlan rovar - Viktor nagy megkönnyebbülésére - eltűnt egy sötét zugban.

- Kár, hogy elment. - mondta Viktor, miközben gyorsan távolodni kezdett az átkozott faltól.

- Én Viktor vagyok, és te?

A másik fiú szemmel láthatóan örült a kérdésnek.

- Én Tomi. Barátok leszünk?

Viktor végigmérte Tomit.

- Felőlem. - válaszolta hanyagul.

Ennyiben maradtak. Viktor a házra mutatott.

- Itt laktok?

Tomi bólintott.

- Tegnap költöztünk ide.

Viktornak összeállt a kép. Most értette meg, miért nem látta eddig Tomit ezen a környéken, ott, ahol ő minden játszóteret, kerítést és cseresznyefát ismert.

- Hozzánk jársz majd suliba?

Tomi ezen még nem gondolkodott. Viktor nem várta meg barátja választát.

- „A”-s legyél, a „B”-sek mind hülyék.

Tomi szemmel láthatóan megbántódott.

- Én „B”-s voltam

Viktor megpróbált javítani a helyzeten.

- Persze vannak kivételek. Meg aztán lehet, hogy nálatok fordítva volt.

Tomin látszott, hogy náluk egészen biztos, hogy fordítva volt. Közeledett a húsvét. Mindkettőjük zsebpénze vészes csökkenésnek indult. A játékautomaták kíméletlenek voltak. A gondterhelt kislányok immár negyedórája támasztották mozdulatlanul a játszótérre kihelyezett, kőből készült pingpong-asztalokat. Nagy sokára Viktor megszólalt.

- Elmegyünk locsolni. Na?

Tomi nem látta át azonnal, miért tartja Viktor olyan nagyszerűnek ötletét.

- Hová? Én itt nem ismerek senkit.

Viktor szenvedélyesen magyarázni kezdett.

- Az nem számít. Becsöngetünk mindenhová, egy tízest csak adnak.

Mindketten úgy érezték, hogy ez egy reális összeg, a valóság azonban messze túltett elképzeléseiken.

Tomi most már csillogó szemmel nézte barátját.

- Én tudok egy jó mondókát. - mondta felvillanyozva.

- Azt mindenki tud. - vágta rá Viktor.

Most is későn vette észre, hogy akaratlanul megbántotta Tomit.

- De nem olyat, amelyet én.

- Akkor a tiédet mondjuk. - hagyta rá Viktor, mire barátja valamelyest megengesztelődött.

- Menjünk a lakótelepre.

- Az jó. - fogadta el Viktor a javaslatot, de már egészen máson járt az esze.

Házzól házra

Az első háznál éppen belépett valaki a kapun, amikor odaértek, így viszonylag gyorsan bejutottak. Készültek, mindketten két üveg kölnit hoztak, a beruházás Tomi ötlete volt. Sokáig vitatkoztak rajta, hogy hány órakor kezdjék a locsolkodást. Viktor legszívesebben akár hajnali 4 órakor elkezdte volna, míg Tomi inkább a 10 órai kezdés felé hajlott, végül 8 órában egyeztek meg.

Megálltak az első lakás ajtajánál, Viktor erőt vett magán, és becsöngetett. Elegánsan öltözött, barátságos mosolyú, 40 év körüli nő fogadta őket. Viktor belevágott.

- Kezicsókolom, „Zöld erdőben jártunk, kék ibolyát láttunk,...” - kezdte volna, de a nő a szavába vágott.

- Gyertek be, engem már nem érdemes meglocsolni. - vezette őket a szobába, ahol egy velük egykorú, és egy 14 évesnek tűnő lányt találtak.

Most Tomi kezdte el a mondókát, miközben mondta, a lányok odaléptek hozzájuk, és lehajtották fejüket a locsoláshoz. A nagyobbikat szemmel láthatólag zavarta Tomi kölnijének szaga, az övé más volt.

- Elég volt, köszi.

Tomi megnyugvással vette tudomással, hogy abbahagyhatja a pazarlást.

- Üljetek ide. - mutatott a nő egy kanapéra - vegyetek süteményt.

Ha akkor tudják, hogy aznap még mennyi édességgel kínálják meg őket, egészen biztos, hogy nem vetik rá magukat a süteményre. Udvariasan, szó nélkül ettek.

- Hol voltatok már? - kérdezte a nagyobbik lány.

- Még csak itt. - válaszolt Tomi azonnal.

Az asszony felállt.

- Hát, akkor ez különösen kijár nektek. - mondta.

Mindegyiküknek átnyújtott egy-egy saját kezűleg festett tojást, és kikísérte a lógó orrú kislányokat az ajtóhoz. Mikor egyedül maradtak, Viktor Tomihoz fordult.

- Adhatott volna pénzt is. Láttad milyen Hifi tornyuk volt? - mondta csalódottan.

Tomit más nyomasztotta.

- Mit csinálunk ennyi tojással? Lehet, hogy mindenhol ezt adnak.

- Mit csinálnánk, megesszük. - jelentette ki határozottan Viktor, Tomi ebben már nem volt annyira biztos.

A szomszéd lakásnál minden aggodalmuk egy pillanat alatt szertefoszlott. A csöngetésükre ajtót nyitó fiatal nő, mondókájukat sem várta meg, idegesen Tomi kezébe nyomott egy húszforintost.

- Na, menjetek. - mondta, és mire a kislányok feleszméltek már el is tűnt az ajtó mögött.

A függőfolyosón Viktor Tomihoz fordult.

- Muszáj nekünk ezt a dedós mondókát mondanunk.

Tomi végignézett barátján.

- Tudsz másikat? - kérdezte. - Nekem nyolc, de valamit mondani kell.

Viktor tanácstalan volt.

- Mindegy, majd gondolkodom rajta. - mondta, és körülnézett.

Ezen az emeleten már csak egy olyan lakás volt, ahol az élet jelei mutatkoztak. Most is Viktor ment előre. Becsöngetett.

Barátságatlan tekintetű öregúr nyitott ajtót.

- Mit akartok?

Viktornak a szeme sem rebbent.

- Locsolkodni jöttünk. Gondoltuk... - kezdte volna, de az őszbajszú férfi a szavába vágott.

- Itt nincsenek lányok. - mondta, lezárva a kérdést.

Viktor tudomásul véve a hallottakat, hátrálni kezdett, barátja azonban váratlanul megszólalt. Mi tagadás, nem túl szerencsésen.

- Az nem baj. - jegyezte meg.

A férfi végignézett Tomin, aztán becsukta előttük az ajtót.

- Hát, te nem vagy komplett. - nevetett Viktor Tomin. - Ezt a betonfejűt akartad meglocsolni?

Tomi is elnevette magát, majd vizsgálni kezdte kölnisüvegét.

- Mennyi kölnid ment el?

Viktor is megnézte üvegét.

- Van még, nyugi.

Érdemes volt kölnit hozni

Így látogatták sorban - több-kevesebb sikerrel - a panelházak lakásait. Az egyik bejáratnál az ajtó mögül veszekedés zaja hallatszott a folyosóra. Viktor éppen a csengőre tette a kezét, amikor tagbaszakadt, égnek álló hajú, borotvátalan, pizsamás férfi lépett ki a lakásból. Majdnem átesett rajtuk. Megszólalni sem volt idejük, mert a férfi azonnal rájuk förmedt.

- Mit kerestek ti itt?

Nem különösebben érdekelte Viktorék válasza, azonnal kiigazította önmagát.

- Persze, húsvét van. Na gyertek csak be.

A két fiú beljebb lépett a lakásba. Nem mindennapi látvány fogadta őket. Szétdobált székek, egy törött asztalláb, felismerhetetlen ételmaradék hevert a padlón, és végül egy kitört ablak tette teljessé a képet.

A belső szobában félig sminkelt, fürdőköpenyes nő ült egy tükör előtt. A gyerekek beléptekor összehúzta magán köpenyét. Viktor és Tomi megálltak a szoba ajtajában, meredten nézték a folyamatosan síró nőt. A férfi félretolta őket, odalépett élettársához, és rámutatott.

- Gyertek csak be, locsoljátok meg ezt a szűzmáriát. - mondta.

A nő ingerülten, izzó gyűlölettel a szemében fordult felé.

- Ne szűzmáriázz a gyerekek előtt.

A férfi elmosolyodott.

- De érzékeny lettél.

Odalépett Tomihoz, kitépte kezéből a kölnis üveget, és beleszagolt.

- Legközelebb vitriolt tegyetek bele.

Megragadta barátnője haját, és önteni kezdte rá a kölnit.

- Hogy el ne hervadjál, kisszívem. - mondta, majd ismét Viktorékra nézett, akik még mindig az ajtóban álltak.

- Itt a napi bére, na menjetek. - mutatott az asztalon heverő ötezesre.

Látván, hogy egyik gyerek se mozdul, felvette a pénzt, és Tomi kezébe nyomta.

- Tűnés, amíg meg nem gondolom magam.

A két fiú elindult kifelé, de vendéglátójuk Tomi után szólt.

- Ezt is vigyed. Mondta, és odadobta a fiúnak a kölnisüveget.

Mikor kimentek a lakásból, Tomi azonnal vissza akart fordulni.

- Te, én ezt visszaviszem. - mutatta fel az ötezrest.

Barátja azonnal magához tért.

- Tudod, mit viszel vissza! Odaadta vagy nem?

Tomira hagyta.

- Igaz, felnőtt ember, ő tudja, mit csinál.

Elszámolás

12 órakor Viktor hirtelen megállt egy lépcsőfordulóban.

- Számoljuk meg, mennyi van?

Tomi körülnézett.

- Jó, de ne itt. Menjünk le oda. - mutatott a házak közötti parkosított területre.

Miután megtalálták a legfélreesebb padot, leültek egymással szemben, és - távol az illetéktelenektől - elkezdtek kiüríteni zsebeiket. Viktornak időnként a kezébe akadt egy becsomagolt csokoládétojás. Az elsőt el akarta dobni, de gondolt egyet, és inkább a másik zsebébe kezdte gyűjteni őket. Számolni kezdtek, egy idő múlva Tomi a barátja előtt heverő pénzkupacra mutatott.

- Mennyi van?

- 7000.

- És, nálad?

- Itt 2500, meg valami apró.

Tomi teljesen belelkedett.

- Egész jó, nem?

Viktor kénytelen volt elismerni kis barátja igazát.

- Nem rossz.

- Miért? Ki keres ennyi idő alatt 10 000 Forintot? - kérdezte méltatlankodva a belelkedett kisfiú.

Viktor azonnal kiigazította.

- Csak ötöt.

- Hogyhogy? - kérdezett vissza meghökkenve Tomi.

- Felezünk, nem?... - kezdte mondani Viktor, de félbeszakította válaszát.

Tekintete véletlenül a házak felé tévedt, ahonnan három idősebb fiú közeledett feléjük.

- Tedd el.

Mindketten összeszedték pénzüket. Viktor a közeledőket figyelte, majd Tomihoz fordult.

- Lehet, hogy verekednünk kell.

Tomi azonnal, határozottan válaszolt.

- Én nem verekszem.

- Félsz?

- Nem félek, de nem verekszem. - mondta Tomi nyomatékosan. Viktor zavarba jött.

- De mellémállsz, ugye? - kérdezte, látszott rajta, hogy nem akar csalódnai barátjában.

Nem csalódott.

- Persze.

Mire felkészültek a legrosszabb esetre is, a közeledők irányt váltottak. Viktor Tomihoz fordult.

- Te, ezek begyulladtak.

Tomi majdnem elnevette magát, de csak ennyit mondott.

- Hát, az biztos.

Mikor a három fiú eltűnt, Tomi újra barátjához fordult.

- 10 000. Azért, klassz, nem?

Lelkesedése nem csökkent a közjáték után sem.

- Az. - hagyta rá Viktor

- Merre menjünk? - kérdezte Tomi.

Végül - látván, hogy barátja nem figyel - megválaszolta saját kérdését.

- Csak abban nem voltunk még. - mutatott a mögötte levő épületszárnyra.

- Oda nem is megyünk. - jelentette ki Viktor. Továbbra is a földet figyelte.

Tomi jól ismerte Viktort, bár az ritkán beszélt magáról.

- Ott lakik az a lány? - kérdezte óvatosan, miközben felállt.

Viktor bólintott, de továbbra sem nézett fel.

- Éppen azért. Vagy félsz? - kérdezte taktikusan Tomi.

Viktornak több se kellett

- Igazad van, gyerünk. - mondta, és ő is elindult az épület felé.

A harmadik emeleten szálltak ki a liftből. Tomi Viktor arcát kémlelte.

- Merre laknak?

- Itt valahol.

Előttük 10 méterre egy 16 év körüli fiú lépett ki az egyik lakásból. Viktor megtorpant, mikor meglátta az utána kilépő lányt, aki miután elköszönt locsolójától, észrevette őket.

- Szia, Viktor! Ő a barátod? - lépett oda hozzájuk.

- Igen. - válaszolta Viktor.

A Viktornál alig idősebb lánynak nagyon jókedve volt.

- Na, meglocsoltok? - kérdezte játékosan, és leguggolt eléjük.

- Persze. - mondta Tomi, és odalépett hozzá. Viktor azonban félretolta, és locsolni kezdte a lányt.

- Boldog húsvétot. - mondta Viktor.

- Elég már, Viktor. - nevetett a lány, és miközben eltolta magától a kölnisüveget, akaratlanul is megérintette Viktor kezét.

Tomi is odafurakodott a lányhoz.

- Ne sokat. - kérte a lány.

- Jól van. - mondta Tomi megnyugodva.

Viktor távolodni kezdett a lánytól.

- Szia, most már megyünk.

- Gyertek be, még nem is kaptatok semmit.

Tommi már elindult az ajtó felé, de Viktor más véleményen volt.

- Nem azért jöttünk. Szia. - mondta határozottan, majd Tomira nézett, aki még mindig az ajtónál ácsorgott.

- Gyere már.

Tommi - barátja helyett is - szabadkozni kezdett.

- Nem tudom, mi van vele.

- Semmi gond. Sziasztok. - mosolyodott el a lány.

Viktor szabályosan fellélegzett, amikor kilépett az utcára.

- Na, mára elég volt.

Tommi dühösen nézett rá.

- Mi bajod van?

Viktor eleresztette a füle mellett a kérdést.

- Gyere, osztozzunk.

Tommi szánakozva nézett végig barátján.

- „Reménytelen eset.”

Pillanatok alatt elosztották bevételüket.

- Elmegyünk játszani? Most már van miből. - vetette fel Tommi.

Viktor szeme felcsillant.

- Még szép. - vágta rá azonnal, és rögtön elfelejtette a lányt.

Három perc

A királyfi

A karácsonyeste egyik pillanatról a másikra állította meg az életet a budai hegyekben. A panorámás villák díszkivilágítása alábbhagyott, már csak egy-egy szobából szűrődött ki némi fény a külvilágba. Puha, fehér csend ült a városban.

Az őspark mögött meghúzódó háznak csak a nappalijában és egy kisebb szobájában égett a villany. A földszinten egy ötven év körüli férfi és egy nála jóval fiatalabb nő díszítette a háromméteres ezüstoffnyót, egy idősebb asszony a szoba sarkában ülve figyelte őket. A felettük levő könyvtárszobában a négy éves Laci és testvére, a tíz éves Feri várakozott. Feri - karácsony ide, vagy oda - meglehetősen dühös volt szüleire, amiért Lacit a nyakába sózták. Éppen elég gondja, baja volt anélkül is, hogy kisöccse kérdésözönére válaszolgasson. Így aztán eleinte meglehetősen barátságtalanul figyelte testvérét, végül aztán megennyhült, és ő maga kezdte kérdegetni a kisfiút.

- Te mit kértél?

Laci megütközve nézett bátyjára.

- Én, semmit.

Hát, ennyit ér az ő igyekezete? Hogyan tanítsa ezt a kis mamlaszt az életre, ha azt sem tudja, mi az a pénz? Nem tudott mit kezdeni testvére bevehetetlen álmvilágával.

- Miért, nem akarsz kapni semmit?

- De igen.

Feri kérdő pillantására Laci folytatta.

- Az úgy nem az igazi.

A nagyobbik fiú elnevette magát.

- Ugyan, királyfi!

Laci ezt már sokszor hallotta testvérétől, és bizony nehezen tűrte.

- Nem vagyok királyfi. - jelentette ki sértődötten, és a könyvszekrény felé fordult.

Egy időre békén hagyták egymást. Kint egyre nagyobb pelyhekben hullott a hó, a város látképét pedig, lassan elfedték a hóborította faágak.

A földszinten közben megkezdődött a készülődés a szeretet ünnepére, elhangzott a második éles szóváltás - ezúttal a karácsonyfa elfordítása kapcsán - a házaspár között. Laci kiválasztott egy könyvet, leült az egyik fotelbe, és tanulmányozni kezdte.

- Mit akarsz azzal a könyvvel? Nem is tudsz olvasni. - nevetett rá bátyja.

Szándéka nem volt bántó, Laci azonban még jobban magába zárkózott.

- Az nem számít. - mondta, és belemélyedt a vadásztörténeteket leíró, igen sok rajzot tartalmazó könyvbe.

Most Feri kezdett álmodozni.

- Tudod mit kapott tavalay a Szöllősi?

Mikor látta, hogy a kisfiú nem tud elszakadni a könyvtől, mintegy magának, megválaszolta saját kérdését.

- Egy bankkártyát. - sóhajtott fel.

Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó, és egy gyors mozgású, magas barna, igen elegánsan öltözött nő, a fiúk édesanyja lépett be a szobába.

- Gyertek, lemegyünk a nagyszobába - mondta, majd végignézett rajtuk.

- Ferikém, igazítsd meg a nyakkendődet.

A fiú kelleetlenül húzott egyet nyakkendőjén, és mindhárman elindultak felfelé.

Mi a különbség két dió között?

Mikor megérkeztek a nappaliba, Laciék édesapja meggyújtott egy csillagszórót, majd hátralépett. Egy ideig zavartan ácsorogtak a fa előtt, közben a nő időnként édesanyja felé nézett, végül megszólalt.

- Hát, akkor nézzük meg, mit hozott Jézuska.

Feri már hetekkel előbb leadta rendelését, így tudta, hogy egy számítógépet kap, Lacinak viszont sejtelve sem volt ajándékaról. Mindketten - kutató tekintettel - lassan elindultak a karácsonyfa felé. Alig ért azonban a nagyobbik fiú a túlevelekhez, kialudt a villany és sötétségbe borult a környék.

Lám, milyen az élet, itt van ez az ünnepi pillanat, és képes közbeszólni a rideg valóság. A férfi feleségéhez lépett.

- Hozd be a gyertyát. - mondta, és elindult az ablak felé.

A nő visszaszólt az ajtóból.

- Hol van a gyertya, mama?

- A kamrában, második polcon balra.

Laciék követték apjukat, majd mindhárman megálltak a terasz üvegfala előtt. A férfi a szomszédos házakat figyelte.

- Ha három percen belül nincs villany, akkor hosszú áramszünet lesz. - állapította meg a férfi.

Ez a három perc valahogy benne volt a köztudatban. Miért éppen három perc? Senki sem tudta volna megmondani. Felesége visszatért a szobába, a nagymama melletti asztalra tett egy kistányért, majd csöpögtetni kezdte a meggyújtott gyertyát a porcelánra. Egy idő után aztán ráállította a gyertyát a tányérra.

- Mama, meséld el azt a karácsonyt. - fordult édesanyjához.

- Gyertek ide, a mama mesélni fog. - hívta gyerekeit.

Laci azonnal odaszaladt, majd apja és testvére is a nagymama mellé ültek. Mikor elhelyezkedtek, Lacinak olyan érzése támadt, hogy ez valahol, valamikor már megtörtént vele, holott ez volt az első este, amit a család Laci születése óta együtt töltött. A nagymama belekezdett történetébe.

- Négy éves voltam akkor. Mindenki nagyon készült a karácsony estére, nekünk - gyerekeknek - zsolttárogat kellett tanulni, a házban és az egész faluban nagy volt a sütés-főzés.

Laci mindig is szerette a hasát, és nem tudta megállni, hogy meg ne szólaljon.

- Mit sütöttek?

Szülei rosszállóan néztek rá, de nagymamája türelmesen válaszolt.

- Leveles diós kiflit, amit úgy szeretsz.

De még mennyire szerette! A történet nagyon lekötötte, de a leveles kiflit csak nem tudta kiverni a fejéből.

- Kicsik voltunk, még a nagyobbik bátyám is csak hét éves múlt. Már alig vártuk, hogy jöjjön a Jézuska. Aztán mikor beesteledett, egyszer csak zörgettek az ablakon. Nagyon megijedtünk mind a hárman, és még édesanyánk sem volt szobában.

Laci feszülten figyelt, azonnal megfélekedezett a leveles kifliről.

- Két angyal állt az ajtóban. Aranyalmákat és aranydiókat gurítottak közénk egy szakajtókosárból. Rengeteg diónk volt a padláson, de akkor ez eszünkbe sem jutott, ráadásul ott állt az a két angyal az ajtóban. megkérdezték, jók voltunk-e az előző karácsony óta. Összehúztuk magunkat, nem voltunk mi azért olyan jók, de mit lehet válaszolni egy ilyen kérdésre? Így aztán egyszerre mondtuk, hogy „jók voltunk”.

Most már mindegyikük figyelt, holott a kisebbik fiú kivételével már ismerték a történetet.

- Aztán a nagyobbik angyal kérdezett: „Hát édesapátok, hol van?”

Az idős asszony elszomorodott egy pillanatra, de gyorsan magába zárta bánatát, és újra unokáihoz fordult.

- Kórusban, keserűen válaszoltuk, hogy „a háborúban”. Akkor volt az első világháború. Az angyal folytatta: „Hát, a bátyátok, hol van?” Erre azt mondtuk, hogy „ő is a háborúban”. A kisebbik bátyám elsírta magát, de az egyik angyal odament hozzá, és azt mondta neki, hogy ne sírjon, hiszen karácsony van. Így aztán abbahagyta a sírást.

Laci megszólalt.

- Életben maradtak?

- Igen, Lacikám. Mindketten hazajöttek.

- Mi volt azután? - faggatta tovább a kisfiú nagymamáját.

Sok mindent tudott volna még mesélni a nagymama. De lehet olyat karácsony estéjén mondani, hogy libatollakból volt az angyalok szárnya, és, hogy édesanyjuk lecsavarta a petróleumlámpát, nehogy felismerjék az angyalokban jóval idősebb nővérüket és unokanővérüket. Laci arcán - még a bizonytalan gyertyafényben is - látszott, hogy nagyon várja a folytatást.

- Azt mondták, énekeljük el nekik azokat a zsolttárogat, amiket tanultunk. Elénekeltek őket, imádkoztunk édesapánkért és a bátyánkért. Utána az angyalok feltették a sublót tetejére a kis karácsonyfát, és elmentek.

A nagymamának volt még egy kedves emléke erről a karácsonyról, de sajnos ezt sem mesélhette el. Amikor elment a két angyal, le akartak venni néhány szem cukrot a fáról. Magasan volt a karácsonyfa, a nagyobbik bátyja a másik segítségével mégis elérte, de ekkor az angyalok bezörgettek az ablakon. „Aztán, hozzá ne nyúljatok ám!” A kistestvére erre kifakadt: „A fene ette volna meg őket a mennyekben! Még ennyit sem engednek meg nekünk?!”

A mese vége

A felkapcsolódó villany egy pillanat alatt elsüllyesztette ezt a varázslatos világot, pedig Laci szívesen elidőzött volna még benne. Persze, ezúttal könnyen felejtett, bátyjával együtt azonnal a fához rohantak, és - megelőzve a következő áramszünetet - gyorsan elkezdtek kicsomagolni ajándékaikat. Feri rögtön félre akart vonulni számítógépével, a testvére azonban megállította.

- Várjál.

- Mi az? - kérdezett vissza meglehetősen mogorván bátyja.

Laci egy kis csomagot tartott a kezében, és odaadta testvérének.

- Ez mi? - kérdezte értetlenül Feri.

- Nézd meg. - erősködött a kisleány.

Feri kicsomagolta az ajándékot, amiben egy CD volt.

- Mi van rajta?

- Játékok. - vizsgálta testvére arcát a Laci.

- Köszö, majd gyere játszani, ha megnézted a tiedet. - vette el a CD-t testvérétől Feri.

Laci visszament a karácsonyfához, és nézegetni kezdte ajándékait. Nagymamája elégedetten figyelte a kisleányt, majd magához hívta.

- Gyere ide, Lacikám.

Unokája odaszaladt hozzá.

- Ez az én ajándékom. - mutatott az idős asszony a mellette levő kisleányra levő, letakart tálra.

Laci felemelte a tál fedő fehér damasztzalvétát, és szeméi felcsillantak. A tálban leveles diós kifli volt.

A kisleány elkiáltotta magát.

- Gyertek ide, van leveles kifli!

A jeladásra a család többi tagja egyszerre indult el a nagymama felé a lakás különböző végeiből, szív fájdalom nélkül hagyták magukra több százezer forintos ajándékaikat. A kisleány - bár mindig is önzetlen volt - a biztonság kedvéért, azért magához vett a tálból két leveles kiflit.

A hecc

Ki itt az úr?

A kora reggeli hangulat valóságos méhkassá változtatta a gimnáziumot. Öt perc volt még hátra az első becsöngetésig, amikor az iskola egyik tanára - kibírhatalannak ítélve a 9.b osztályból kiszűrődő zajt - óvatosan benyitott a terembe.

A padok tetején rohangáló gyerekek egy pillanatra megtorpantak, de mikor megállapították, hogy a tanárnak semmi számukra lényeges mondanivalója nincs, folytatták fölöslegesen megszakított kergetőzésüket.

- ViselkedjeteK, ha egy mód van rá - mondta a tanár illedelmesen annak a néhány gyereknek, aki éppen figyelt rá, majd bosszankodva, lassan magára hagyta az önfeledt társaságot.

Az üres tanári asztalra három fiú csapta le egyszerre az ellenőrzőjét. Osztálytársaikkal ellentétben, ők mindig maguknál tartották a dokumentumot, és készségesen át is adták, bármelyik tanár kérte azt. Az utóbbi időben azonban, ki tudja miért, egyetlenegy ilyen jellegű felszólítást nem kaptak.

- Nekem több van - mondták szinte kórusban.

Az eddig begyűjtött figyelmeztetések, intők és rovók száma képezte a verseny tárgyát. Mindannyian tudták, hogy az iskola leghosszabb hajú diákja vezet a versenyben, összecsapásuk azonban nem maradhatott el. A szólógitáros posztjának kivívásával - együttesében is győzött. Saját számaik még nem voltak, nevüket még nem találták ki, de pillanatnyilag nem ez volt a legfontosabb kérdés.

Az iskola bejáratánál szelíd tekintetű, nyílt arcú fiú tűnt fel. Megilletődve körülnézett, majd - időnként megtorpanva - elindult a folyosón. Szemmel láthatólag keresett valamit. Felismerve reménytelen helyzetét, odalépett egy mobiltelefonnal fényképező társasághoz.

- Sziasztok, hol van a 9.b?

Leendő osztálytársai összenéztek.

- Te vagy az új fiú? - vigyorodott el a telefon tulajdonosa, egy mackóalkatú gyerek. - Mi a neved?

- Bárány László.

A társaság összenevetett.

- Ez jó, akkor Barinak hívunk - szögezte le a hangadó.

- Honnan tudják ezek, hogy az előző suliban is ez volt a nevem? - töprengett gyanakodva a jövevény, miközben végignézett a fogadóbizottságon.

- És, titeket hogy hívnak?

A mackóalkatú végigmérte a szőke kisfiút.

- Lassabban! Előbb megverünk - jelentette ki, miközben tekintetével beavatta társait akciójába.

- Mit csináltok?! - hátrált meg rémulten a kiszemelt áldozat. - Még azt sem tudom, hol az osztályom!

Most egy, a bal oldali halántékánál felnyírt hajú fiú fordult hozzá.

- Ezen ne múljon, megmutatjuk.

László már korántsem volt olyan lelkes, mint amikor elindult az iskolába.

- Még hogy új barátok? Még hogy végre befogadnak - visszhangoztak benne szülei szavai, miközben egyfolytában a kiutat kereste az észvesztő szituációból.

Felnyírt hajú kalauza elkapta a karját, és elindult vele a folyosón.

- Na, gyere Barikám - cipelte magával a kétségbeesett gyereket.

Az osztályba érve elengedte, majd elégedetten szemlélve áldozatát, hátralépett, és elkiáltotta magát.

- Idenézzetek, kit hoztam nektek!

László végignézett kannibálképű, vigyorgó osztálytársain, és megállapította, hogy bizony, ütött az utolsó órája. Ebben a pillanatban azonban megszólalt a csengő, és társai - a belépő tanárnő megpillantásakor - pillanatok alatt egyedül hagyták áldozatukat a tanári asztal és a tábla között. Az egyik lány megszánta a tanácstalan gyereket, és egy pillanatra odalépett hozzá.

- Nehogy már komolyan vedd, csak viccelnek - nevetett rá, és gyorsan a helyére osont.

Ki tudja miért, László számára nem voltak túlságosan meggyőzőek a lány szavai, az osztályfőnökre nézve azonban valamennyire megnyugodott. A tanárnő maga elé tette a lovaglóstorként kezében tartott osztálynaplót.

Szolid öltözetű lány lépett a tanári asztal mellé, gondosan rejtegetve frissen festett körmeit.

- Tanárnőnek tisztelettel jelentem, az osztály létszáma 25, nem hiányzik senki.

- Köszönöm - nyugtázta a nő, majd a gyerekekre nézett. - Leülhettek.

Megvárta, amíg mindenki elfoglalja a helyét és elhallgat.

- Mától 26-an vagytok. Bemutatom az új osztálytársatokat - mutatott a tanácstalanul ácsorgó fiúra - Bárány László.

Szemével kutatni kezdett a teremben, végül a középső padosor leghátsó padjánál állt meg a tekintete. A körmeit vizsgáló lányra nézett, majd a fiúhoz fordult.

- A Bognár Juli mellett fogsz ülni. Tedd le a táskádat, és gyere vissza ide.

László odalépett a pad mellé, a lány önkéntelenül beljebb húzódott, helyet adva új osztálytársának. Egy pillanat alatt megtalálták egymás tekintetét.

László szívesen leült volna, de mit volt mit tenni, elindult a katedra felé.

- Menjél szépen, Barika - ösztökélte a felnyírt hajú fiú, amint elhaladt mellette.

- Micsoda szadista társaság - mosolyodott el magában László a tábla mellől végignézve a pimasz kíváncsisággal figyelő osztályon.

Magyarórájuk lett volna, de még mindannyian reménykedtek benne, hogy osztályfőnöki óra lesz belőle.

- Beszélj magadról, Laci - bízta a tanárnő a fiút.

László pontosan tudta, mit vár tőle osztályfőnöke, de még mindig a menekülés útját kereste.

- Mire tetszik kíváncsi lenni?

- Honnan jöttél? Miért jöttél el?... Kérdezzetek ti is - fordult az osztályhoz.

A gyerekek megéreztek a gyeplő lazulását.

- Voltál már nővel? - hallatszott egy kurjantás, de nem jelentkezett senki.

A tanárnő taktikát váltott.

- Nocsak, nem mertek kérdezni? Nem ilyenek ismerlek titeket.

Az egyik elöl ülő, zömök fiú feltette a kezét. A tanár kezével jelezte, hogy kérdezhet.

- Jól tudsz focizni?

Lászlónak szerencséje volt, kedvenc tevékenységével kezdhetette bemutatkozását.

- Elég jól. Benne voltam az iskola csapatában.

A fiúk nagy részénél szemmel láthatólag szerzett egy jó pontot.

- És verekedni? - hangzott a háttérből.

László komolyan vette a kérdést.

- Még nem verekedtem - mondta szemlesütve.

Ki tudja, miért, úgy érezte, ez a tény lefokozza őt osztálytársai szemében. Most egy lány jelentkezett szólásra.

- Mit olvastál utoljára? - fordult a fiúhoz.

- A Harry Pottert.

Mint várható volt, válasza sikert aratott az osztályban. A közösség nagy része azonnal befogadta, nála azonban nem ment ilyen gyorsan a dolog. Nehezen szokott hozzá új környezetéhez és az osztályban uralkodó szellem is idegen volt számára. Előző iskolájában elképzelhetetlennek tartott volna egy órai bekiabálást.

A szünet közeledtével egyre jobban erősödött benne a menekülési ösztön, félelme azonban hamarosan eloszlott. A csöngetést követően felnyírt hajú osztálytársa mellélépett, és a vállára csapott.

- Megijedtél, Barikám, mi? - mosolygott rá elégedetten.

László kénytelen volt elismerni a fiú igazát.

- Persze. Te nem ijedtél volna meg?

Feri azonnal kihúzta magát.

- Én aztán nem - jelentette ki büszkén. - Engem itt még senki nem vert meg.

- Na, igen. Nyilván jó futó vagy - villant át Lászlón a pimasz gondolat.

Alkalmi barátja óvatosan körülnézett a folyosón.

- Gyere, megmutatom a sulit - rántotta magával osztálytársát.

László nem egészen így képzelte az iskola megismerését, de önjelölt kalauza már kiszabta számára az irányt.

- Mit ácsorogsz, gyere már - szólt rá a töprengő fiúra, aki végre megszólalt.

- Hol van a WC?

Ez már sok volt a lelkes idegenvezetőnek.

- Mi vagy te, lány? Azok is állandóan a WC-re mászkálnak - háborodott fel, de rögtön felülvizsgálta okfejtését. - Cigizni még ráérsz. Gyere már, mindjárt csöngetnek.

A fiút egyik meglepetés a másik után érte.

- Ti cigiztek?

Osztálytársa most már nem bírta ki nevetés nélkül.

- Barikám, te a Holdról jöttél? ...

Folytatta volna gondolatmenetét, de ekkor egy ideges tekintetű, negyvenes férfi előzte meg őket hátulról. Feri tudta az illemszabályokat, így azonnal a gyors léptekkel távolodó fizikatanár után kiáltott.

- Csókolom, bácsi!

A folyosón levő gyerekek elbűvölő mosollyal figyelték a mellettük száguldó tanárt. Feri vigyorogva figyelte célpontját, amint az eltűnik a fordulóban, majd társához fordult.

- Ezt nagyon utálja, majd te is bácsizzad. Meglátod, milyen ideges lesz.

László értetlenül figyelte osztálytársa eszme-futtatását, aki pillanatok alatt felmérte a helyzetet.

- Te tényleg hülye vagy - nézett végig rajta szánakozva.

Végül, erőt vett magán.

- Semmi baj, majd mi embert faragunk belőled.

Folytatta volna, de a figyelmeztető csengő beléfojtotta a szót. Mindketten megtorpantak, és elindultak az osztályterem felé.

László nagyon megörült, mikor látta, hogy osztálytársa is komolyan veszi a csengetést, öröme azonban korai volt.

- Gyere, siessünk, a Colstokkal lesz óránk.

A fizikatanárra utalt, László leplezetlen aggodalommal fordult kalauzához.

- Nagyon szigorú?

- Hát, az akar lenni, de nem nagyon megy neki - mondta Feri, miközben bevették az utolsó kanyart.

Megtorpantak az osztályterem ajtaja előtt.

- Kész show az órája, nem akarok lemaradni róla.

László végre megnyugodott, nyilván színesen magyaráz a tanár, így aztán - hibái ellenére - szeretik az óráit, leköti őket magyarázata. Igaz, hogy nem a Holdról jött, de ezzel a közelítésével is tévúton járt.

A tanár éppen elhelyezkedett asztalánál, amikor beestek az ajtón. Feri rutinosan a helyére surrant, László viszont, reflexszerűen megállt a tanári asztal előtt.

- Bocsánat, tanár úr.

- Semmi baj - nyugtázta a tanár László bocsánatkérését. - Te vagy az új gyerek, ugye? - nézett végig a szorongó diákon.

- Igen.

Colstok körülnézett.

- Látjátok, van, aki még tud viselkedni, remélem, nem rontjátok el. Na, menj a helyedre - bocsátotta el a fiút, majd a tábla mellé lépett. - A mai órán a ferde hajítást vesszük - jelentette be.

Miután megállapította, hogy nincs kréta a közelben, átfutotta az osztálynaplót.

- A hetesek jöjjenek ide - nézett a kuncogó gyerekekre.

Az intőgyűjtő verseny második helyezettje, megelőzve a heteseket, kiugrott padjából, és a tanári asztalhoz rohant.

- Én törtem össze a krétákat, tanár úr.

Igazított egyet nyakában lógó bicikliláncán, és feszülten figyelni kezdte a tanárt. Colstok tudott a versenyről.

- Akkor add ide az ellenőrződet.

A fiú elégedetten visszanézett versenytársaira, majd átadta ellenőrzőjét a tanárnak. A hetesek megfordultak, és elindultak a helyük felé, de a tanár megállította őket.

- Veletek még nem végeztem. Tegyétek ki az ellenőrzőtöket, és hozzatok krétát - utasította őket.

Újra az osztály felé fordult.

- Tehát, a ferde hajítást vesszük. Amíg nincs kréta, feladok nektek néhány körkérdést.

Colstok - többek között - rögtönzéseiről volt hírhedt az iskolában, a diákok szomorúan konstatálták, hogy bizony, feleltetés következik...

- Mi az átlagsebesség? ... - fordult a tanár egy elmélyülten írogató lányhoz.

A felszólított lány bizonytalanul körülnézett.

- A sebességek átlaga...

Colstok a hátsó padokban amőbázó gyerekekhez lépett.

- Ti mit tudtok erről?

Mіндеgyikük szerette a fizikát, na de az amőbázás mégiscsak más volt! A tanár gyorsan felmérte, hogy itt bizony nem számíthat válaszra, és rosszalló pillantással elfordult tőlük.

László jelentkezett.

- Összes út per összes idő - mondta.

Colstok elismerően, egyben megnyugodva nézett új tanítványára. Szövetségest látott benne, a szertelen osztály kordában tartásához pedig, minden - a fizika iránt érdeklődő - diákjára szüksége volt.

A fiú nem tudta, jól tette-e, hogy jelentkezett. Nyitott kérdés volt számára, hogy osztálytársai stréberként kezelik-e tudásvágya miatt, felismerik-e segítőkészségét, vagy egyszerűen baleknak nézik, amiért egyáltalán foglalkozik a tananyaggal. Választása azonban nem volt, a bőréből nem tudott kibújni.

A tanár a következő kérdésen kezdett gondolkodni, feltenni azonban már nem volt ideje. A két hetes - önnön rekordját is megdöntve - beesett az ajtón.

- Itt a kréta, tanár úr - mondták egyszerre, és a helyükre rohantak.

Colstok gondolkodóba esett, aztán leszegett fejével járkalni kezdett a teremben. Egy idő után megállt, és az osztály felé fordult.

- Ki tudna példát mondani a ferde hajításra? - kérdezte.

Körülnézett, de csak néhány fiú figyelt fel kérdésére.

- Például, kidobom az ablakot - kiáltotta el magát a mackó alkatú fiú.

A tanár elmosolyodott.

- Tőled nem is vártam mást, de tulajdonképpen ez is jó példa. Mondjuk, eldobunk egy követ... Mi történne, ha nem lenne gravitáció?

Az osztály zsidongása egy pillanatra alábbhagyott,

- Merre repülne, miután eldobtuk?

László feszülten figyelt, aztán felemelte a kezét.

- Én tudom, tanár úr. Menne tovább egyenesen, amerre eldobtuk.

A tanár örült, hogy gondolata célba ért.

- Így van. Vettétek, ugye? És, mi lenne, ha lenne gravitáció, de nem dobnánk el, csak elengednénk?

Most már a fiú padtársa is bekapcsolódott a beszélgetésbe.

- Igen, Juli...

- Akkor csak leesne - mondta a lány elismerésre váró tekintettel.

- Pontosan - nyugtázta Colstok. - Ebből viszont az következik, hogy a ferde hajítást modellezhetjük egy egyenes vonalú, egyenletes mozgás és egy szabadesés együttesével. Bizonyítható, hogy a röppálya ez esetben parabola lesz.

Az egyik hátsó padban két lány festeni kezdte a körmét, a tanár odalépett melléjük.

- Ezt inkább ne, jó?

A megszólítottak elbűvölő mosollyal felnéztek rá, a vörös hajú Rita pedig körbefuttatta tekintetét az osztályon.

- Miért, nem tetszünk a bácsinak?

Az osztályon kuncogáshullám futott végig. Már többször megállapították, hogy Colstokot kitűnően lehet bosszantani, és néhány hónap alatt szinte az összes gyenge pontját megtalálták. Volt, amikor pusztán szórakozásból folytatták akcióikat, de az is előfordult, hogy egyszerűen lazítani akartak, és ugyebár, mi sem egyszerűbb, mint szóra bírni egy amúgy közlékeny, viszonylag nyitott férfit.

Fiatalkoruk ellenére fegyvertárunk igen széles skálát fedett le, az egyszerű sminkeléstől, a kihívó öltözködésen keresztül, egészen az egészen kifinomult pszichikai módszerekig szinte mindent alkalmaztak céljaik elérése érdekében. A környezetükben levő - velük nagyjából egykorú - fiúk már egytől egyig úgy táncoltak, ahogy ők füttyültek, így az igazi kihívást a tanárok jelentették számukra.

Colstok már régóta nem tudott mit kezdeni a helyzettel, eszköztelen volt. Rendreutasítására általában azonnali bocsánatkérést kapott válaszul, az ellenőrzőbe - beírása hatástalanságát felmérve - már régóta nem írt sem intőt, sem figyelmeztetést.

László továbbra is rendületlenül figyelt, és ezt a tanár is észrevette.

- Vajon, mikor ragadják magukkal? - tünődött, majd felemelte a fejét. - Most megnézünk néhány példát. Vegyétek elő a füzeiteket, és főleg maradjatok csendben. Jó?

Az osztály hangadói érezték, hogy elérték a tűréshatárt a tanárnál, így felfüggesztették akcióikat. Néhány gyerek számára egyre izgalmasabb, míg a többség számára egyre unalmasabbá vált az óra. László kalauza alig várta a kicsengetést, amikor végre folytathatja a harctér bemutatását új osztálytársának. Aztán, mikor eljött a pillanat, azonnal a fiú elé ugrott.

- Gyere, nagyszünet lesz, megnézünk mindent - mondta, és félretolta László tizóraját. - Ez most nem fontos, mozogjál már.

- Nekem fontos - mondta a fiú, és magához vette otthonról hozott szendvicseit.

A folyosón kihívó mozgású, a szívárvány minden színében pompázó lány tartott feléjük, találkozásuk előtt azonban váratlanul visszafordult, és eltűnt a legközelebbi fordulóban.

- Jó nő, mi? - vigyorgott Feri társára.

Lászlót szinte megbabonázta a jelenség.

- Hova jár? - kérdezte óvatosan.

Feri elnevette magát.

- Hova jár?! Ez jó! Ő tanítja az éneket - nyerített.

Végignézett Lászlón.

- Sokat kell még neked itt tanulnod, látom - mondta most már szinte atyáskodva.

A színes, miniszoknyás jelenség újra eléjük került.

- Csókolom, tanárnő! Ő az új fiú - mutatta be Feri osztálytársát, aki azt sem tudta, hova bújjon a váratlan szituációban.

A tanárnő mosolyogva végigmérte a szorongó diákokat.

- Szervusz, én tanítom az éneket.

- Tudom - mondta László önkéntelenül, folyamatosan bámulva a fiatal nőt.

Az énektanárnő ránevetett a fiúkra.

- Ferikém, azért fogd vissza magad egy kicsit.

- Úgy lesz, tanárnő - válaszolta tisztelettudóan a fiú, miközben alig várta, hogy újra egyedül maradjanak.

- Ugye, jó fej? - tette fel a költői kérdést, de nem kapott választ.

Társa a távozó tanárnőt követte tekintetével.

- Na, gyere, láthatod még eleget - rántott rajta egyet, és folytatták útjukat.

Nagydarab, magabiztos járású, elegánsan öltözött férfi közeledett feléjük. Ki tudja, miért, Feri már jó ideje vállszélességben mérte a tekintélyt.

- Jó napot, tanár úr - húzódott vissza óvatosan.

László csodálkozva figyelte a fiú színeváltozását.

- Vajon, miért tart tőle ennyire?

Kimondatlan kérdésére azonnal választ kapott.

- Ő lesz az új diri - avatta be társát a jól értesültek biztonságával, miután meggyőződött róla, hogy a jelölt eltűnt a kanyarban.

László még mindig nem értette a dolgot.

- Na, és?

Feriben ismét kétely támadt osztálytársa józan eszét illetően.

- Mi az, hogy „na, és”?! Ő lesz az új igazgató, mindenki tőle függ majd, még a tanárok is. Azt rúghat ki, akit akar.

Újra körülnézett, majd folytatta.

- Nemsokára igazgatóválasztás lesz, a mostani egy köcsög - jelentette ki.

Egy pillanatra Lászlóra nézett, de megnyugodott, a fiú értette utolsó félmondatát. Értette, de a legkisebb mértékben sem győzték meg vezetője szavai.

- Miért?

- Miért? Hát, majd meglátod - mondta tétovázva a bennfentes.

Hirtelen semmilyen érv nem jutott eszébe. Mindketten elhallgattak. Feri egyszer csak felfigyelt egy, a WC előtt ácsorgó társaságra, és odasietett hozzájuk.

- Van cigitek, Kápó? - kérdezte, majd hátranézett. - Gyere már!

Maga mellé rántotta a folyosó vége felé bámuló fiút, és újra lófarokba kötött hajú, tagbaszakadt osztálytársához fordult.

- Barika ki akarja próbálni.

- Én ugyan nem akarom - hőkölt hátra a fiú.

Kápó végigmérte.

- A legjobbkor jöttél. Beszállsz? - mutatott kezében levő cigarettásdobozra.

László rosszat sejtett.

- Füveztek?

Feri kétségbeesetten sandított villámló tekintetű felettesére, aki azonban még Lászlóval volt elfoglalva. Mindennapos vendég volt a legtöbb diszkóban, így aztán már megfordult a fejében a kábítószer-terjesztés gondolata. Komolyabban azonban csak néhány napja foglalkozott vele. Az iskolában erről kizárólag Ferivel beszélt, aki most különösen kellemetlenül érezte magát. Szavak nélkül is értették egymást.

Kápó végül felmérte, hogy szövetségese szája nem járt el, így kegyelemben részesítette, amit Feri rögtön észre is vett. Kétségbeesése - amire Kápót ismerve minden oka megvolt - fokozatosan eltűnt szemeiből.

- Mit mondtál?... - fordult Lászlóhoz Kápó.

- Füveztek? - ismételte meg kérdését a fiú a legnagyobb lelki nyugalommal.

Sokszor hallott már az iskolai drogterjesztésről, de nem gondolta, hogy ennyire elevenbe találhatnak szavai.

- Hát, persze... - mondta Kápó barátságosan, majd lehajolt hozzá.

A szemébe nézett, és halkán folytatta mondandóját.

- Ez az, amit utoljára mondtál ki ebben az épületben. Ugye, értesz engem?

Hát, persze, hogy értette! A fenyegetés egyértelmű volt, Kápó elégedetten hátralepett.

- Végre egy értelmes ember - állapította meg, majd szélesen elmosolyodott. - Itt a kábítószer-maffiát látod.

A fiú kihasználta az alkalmat, és gyorsan végigmérte a társaságot. Kápó körülnézett.

- Menjetek be - mondta, miközben kitárta a WC ajtaját.

Becsukta maga mögött az ajtót, és azonnal az új fiúhoz fordult.

- Vegyél - utasította, és a cigarettásdobozra mutatott.

László tanácstalan volt, be akart illeszkedni az új közösségbe, de bizonyos határokat nem akart átlépni. Az egyik ilyen éppen a dohányzás volt.

- Köszí, de nem szívok. Nem szeretem -, hárította el Kápó ajánlatát.

Arcára konokság költözött, először, mióta betette a lábát ebbe az iskolába. Társai önkéntelenül hátraleptek, és szemlélni kezdték a fura jelenséget.

- Nem szereted? - kérdezte Kápó döbbsen, majd körbefordult. - Halljátok? Nem szereti!

Feri azonnal felmérte a helyzetet.

- Hagyjad, Kápó. Majd benő a feje lágya.

Az egyik fülke ajtaja kinyílt. A kilépő fiú - gondosan kikerülve a társaságot - a kijáráthoz osont, és villámgyorsan eltűnt.

- Az nem úgy van - vetette oda Kápó a prókátornak, majd Lászlóra nézett. - Jobban jársz, ha veszel. Közénk akarsz tartozni?

A fiú óvatos pillantást vetett védelmezőjére.

- Persze - mondta most már Kápó felé fordulva.

- Akkor, vegyél - ismételte Kápó.

László újra bezárkózott.

- Nem szeretem.

Kápó tanácstalan volt, régen találkozott már olyan gyerekekkel, aki elhárította ezt a gesztusát.

- Na, ezen még gondolkodjál - mondta, és elnapolta a beavatást.

Szinte mindenkit a kezében tartott valamilyen módon az évfolyamon, így új osztálytársát is mielőbb büvkörébe akarta vonni.

Rágyújtottak. Alig telt el egy perc, és az ajtón két gyors kopogás hallatszott.

- Dobjátok el - szólt társaira Kápó, mire azok szétszéledtek.

Egyedül László maradt az ajtó mellett. A belépő tanár majdnem nekiütközött.

- Te mit csinálsz itt? - szólt rá szigorúan.

- Hát, most már semmit. Éppen végeztem - mondta a fiú, és kiment a folyosóra.

Az erősen kopaszodó, vézna tanár beljebb lépett. Mikor meglátta a földre dobált csikkeket, fennhangon megszólalt.

- Gyertek ki.

A megszólítottak egyesével előjöttek menedékükből. Kápó zárta a sort.

- Mit csináltok ti itt? - mutatott a földre a férfi.

Kápó nem sokat törődött vele.

- Mi közöd hozzá? - vetette oda, és félrelökve a tanárt, kiment az ajtón.

Társai elragadó mosollyal figyelték a férfi dühtől eltorzult arcát, miközben kisorjáztak vezérük után.

Történelemóra következett. László nem sokkal a csengetés előtt ért az osztályterembe. A hátsó sarokban egy székre lökött, folyamatosan zokogó fiú ült. Nagy volt a tülekedés, mindenki akcióra éhesen nyújtogatta a nyakát. Apró termetű, zömök osztálytársa gyönyörködött áldozatában.

- Egész jó, nem? - kérdezte vigyorogva.

- Mit csináltál, te szemét! - kiáltott fel a cafrangokban lógó hajú fiú.

Neki akart ugrani alkalmi fodrászának, de társai lefogták, mint tették azt a fazonigazításnál.

- Tedd el, Rita - adta vissza a lány ollóját a fodrászmester, majd segédeihez fordult. - Hagyjátok.

Amint Gábor kiszabadult a szorításból, azonnal nekiugrott hóhérának, aki éppen ezt a pillanatot várta. Biztos mozdulattal szájba vágta Gábort, majd rezignáltan szemlélni kezdte a tanári asztal alá csúszott fiút.

- Vigyázzatok! - rohant be az őrszem a folyosóról.

Gábor kivételével mindannyian a helyükre siettek, és illedelmesen figyelni kezdték következő célpontjukat, a terem ajtaján belépő, ezüst színűre festett hajú, ötven év körüli történelem-tanárnőt.

A hetesek a tábla elé léptek, a tanárnő pedig, mindig magánál tartott retiküljét az osztálynapló mellé tette a tanári asztalra.

Gábor vérző szájjal kimászott az asztal alól.

- Te mit csinálsz itt? - hőkölt hátra a tanárnő.

Ismerve az osztályt, gyanakodva méregette a fiút.

- Elestem, tanárnő - mondta Gábor, és oldalazva elindult a padja felé.

- Várjál csak. Mi van a száddal? Vérzik. És, egyáltalán, hogy nézel ki?! ... Hova jársz te fodrászhoz?

A fiú hallgatott. Időnként kuncogó osztálytársaira nézett, aztán erőt vett magán.

- A helyemre mehetek? - kérdezte csendesen.

- Menjél - enyhült meg a villámló tekintetű nő.

Időközben összeállt benne, mi történhetett az osztályban. Szó nélkül semmiképpen nem hagyhatta a dolgot, helyzete azonban nem volt könnyű. Már régen letett arról, hogy az ilyen esetek elkövetőit szép szóval meggyőzze bármiről is. Mióta felmérte, milyen mélyen gyökerezik bennük az általuk lazaságnak nevezett életszemlélet, csak a menthetőnek vélt lelkekre koncentrált. Mindenáron meg akarta akadályozni, hogy az osztály hangadói magukkal rántsák őket abba a világba, amit az együtt töltött évek alatt megteremtettek szűkebb környezetükben. Lehetőségei erősen korlátozottak voltak, így eldöntötte, hogy az akció végrehajtóit hiteltelenné teszi társai előtt.

Végignézett az osztályon.

- Tegye ki az ellenőrzőjét a tanári asztalra az, aki ezt csinálta a Gáborral.

A teremben mindenki hallgatott, a diákok rezenéstelen arccal néztek maguk elé. A tanárnő folytatta kísérletét.

- Nem lesz belőle semmi probléma. Nem nézem meg, kié, nem kap senki sem figyelmeztetőt, sem intőt, csak írok a szüleinek egy üzenetet. Most elfordulok - mondta, és a nyitott ablakhoz sétált.

Mindenkit foglalkoztatott, vajon mit üzenhet a történelem-tanárnő, de senki nem mozdult. Végül, a fodrásmester felkapta László ellenőrzőjét, kinyitotta, és a tanári asztalra dobta.

A tanárnő egy idő múlva megtörte a csendet.

- Megfordulhatok?

A bizonytalan, halk „igen”-eket válasznak véve az asztalra nézett, ahol - legnagyobb meglepetésére - meglátta a nyitott ellenőrzőt. Elmosolyodott.

- Hát, mégis van köztetek bátor ember, aki vállalja a tetteit? Kellems csalódást okoztatok. Leülhettek - mondta.

Elhelyezkedett az asztal mellett, és írni kezdett az ellenőrzőbe.

László már azon gondolkodott, mit fog otthon mondani, hogyan hozza szülei tudtára ártatlanságát anélkül, hogy társait - akár a legkisebb mértékben is - elárulná. Főlösképpen törte azonban a fejét, a jellemét nyíltan dicsérő szavak nem szorultak magyarázatra. A tanárnő megenyhült, egy jóindulatú tanár pedig nagy ajándék lehet egy osztály számára.

Szokásához híven járkálni kezdett a középső padosor mellett, de ki tudja, miért, valahányszor elhaladt az önjelölt fodrász, Séro padja mellett, mindig megbotlott annak táskájában. Rita bensőséges mosollyal figyelte, amint célpontja, immár harmadszor is, gondosan helyére teszi a fiú táskáját.

Mikor az egyre jobban magába mélyülő tanárnő a terem végéhez ért, Rita türelmetlenül Sérohoz fordult.

- Tedd már beljebb - súgta ingerülten, mire a fiú teljesen a padok közé nyomta a táskát.

A tanárnő végre összeszedte gondolatait, felkapta fejét, és gyors, határozott léptekkel elindult a tábla irányába. A második lépés után azonban megbotlott a táskában, és az osztály harsány hahotája közepette hasra vágódott a padlón.

Mire feltápáskodott, néhány gyerek ártatlan tekintettel - árnyalatnyi mosollyal a szemében - vizsgálta. A többség lesütött szemmel magába húzódott, érezhetően elhatárolták magukat a durva tréfától, szólni azonban egyikük sem mert. László előtt feltárult az osztály igazi arca.

A tanárnő elindult az ajtó felé, ahol megtorpant, és egy pillanatra hátranézett.

- Mindjárt küldök helyettesítő tanárt. Ne menjetek sehova - mondta színtelenül.

Annyira bántotta tanítványainak tudatos rosszindulata, hogy az esés okozta fájdalomról meg is feledkezett. Mikor kiment az ajtón, Rita felvisített örömeiben.

- Figyeltétek?! Sírt!

László komoran nézett maga elé. Egyre rosszabbul érezte magát az új társaságban, de ennek okát még nem tudta megfogalmazni magában. Juli hozzáfordult.

- Mi van veled?

- Semmi, csak nem értem ezt az egészet - mondta, és még jobban magába mélyedt.

A lány végignézett a csodabogáron, de gyorsan megállapította, hogy ezen a napon már biztos nem tudja szóra bírni.

Az új szabály

László soha nem vitte haza problémáit az iskolából, szülei így aztán biztosak voltak benne, hogy jó helyre adták gyereküket. A fiú házi feladatait lelkiismeretesen megcsinálta, az iskolából pedig, sem szóbeli, sem írásbeli jelzést nem kaptak, ami esetleg rossz magaviseletre utalt volna. Ennek ellenére minden szülői értekezleten megjelentek, és még azokat a tanárokat is felkeresték egy rövid beszélgetés erejéig, akiknek tantárgyaival fiuknak semmilyen gondja nem volt.

A közösség viszonylag gyorsan befogadta a fiút, ehhez nagymértékben hozzájárult segítőkészsége. A témazáró dolgozatok előtt népszerűség indexe nagymértékben megugrott. Bár ő maga soha nem puskázott, társait a dolgozatok előtt és közben egyaránt segítette. Visszahúzódó természete ellenére kisebb baráti köre is kialakult az osztályon belül. Ki tudja, miért, éppen a legelesettebbek keresték társaságát.

Tetszett, nem tetszett neki, kénytelen volt szembenézni vele, hogy valamilyen mértékben el kell fogadnia az új közösség legfontosabb játékszabályát, a hallgatás törvényét.

Mikor belépett az osztályba, a gyerekek többsége Rita körül csoportosult. Gábor a sarokban térdelt, Kápó, kezében egy félig becsomagolt, megkezdett szendviccsel mellélépett.

- Még hogy nem hoztál kaját?! - mondta, és oldalba rúgta a áldozatát.

László odalépett a lófarkas fiúhoz.

- Miért veszed el tőle a reggelijét?

Kápó meredten nézett a fiúra.

- Mert éhes vagyok - vetette oda neki reflexből, majd vigyorogva körbefordult, és fennhangon folytatta.

- Halljátok ezt?! Barika megszólalt!

A Rita körül csoportosuló társaságból csak Juli fordult Kápó felé.

- Bunkó vagy - tömörítette mondandóját.

Kápó elvigyorodott.

- Hát, persze! Egy éhes bunkó!

László elindult a helyére, de éhenkórász osztálytársa egy baráti gesztussal megállította.

- Kérsz, Barika? - nyújtotta felé az elkobzott szendvicset.

A fiú, mint mindig, most is nagyon résen volt. Semmiképpen nem akart kilógni a sorból, de közösséget sem akart vállalni Káppal. Nem volt könnyű helyzetben.

- Kösz, van kajám - hárította el az ajánlatot, és leült.

Rita - bár folyamatosan magyarázott társainak - követte a mögötte zajló eseményeket. Mődfelett bosszantotta az új fiú nyíltsága, az a tény pedig, hogy László nyíltan vállalja véleményét, új problémák elé állította a nagy szervezőt. Már az első pillanatban érezte, hogy a fiúval nem lesz könnyű dolga, de ilyen karakán kiállásra nem számított. László - ki tudja, miért - nem követte az osztályban kialakult csordaszellemet, Rita nem tudta besorolni kordában tartott társaságába, a fiú potenciális veszélyforrást jelentett számára.

Közeledett az év végi zárás. Mosolygó arcok, derős pillantások kísérték a legtöbb tanárt, amint végigment a folyosón. László számára furcsa volt osztálytársai hangulatváltása. Társai már régen megtanulták, amit ő még mindig nem: tanulni, tudni és jegyet szerezni, az három különböző dolog. Az osztály többsége megelégedett jegyei megszerzésével, az eszközökben pedig, egyikük sem válogatott. A hamis tanúzástól az okirat-hamisításig minden előfordult. Már bevett módszer volt, hogy ötletszerűen beírtak egy-egy ötöst ellenőrzőjükbe, amit természetesen alá is írtak. Néhány nap múlva aztán, a tanár hamisított aláírására hivatkozva, beírták jegyüket a naplóba is. Ezt persze, nem lehetett mindenkivel megcsinálni. Legtöbb tanárunk azonban kellőképpen elfoglalt volt ahhoz, hogy ezek a csúsztatások elkerüljék a figyelmét. Hozzáteve ehhez a „tanár úr mondta” vagy az „azt tetszett ígérni” kezdetű mondatokat, még azok a tanárok is nehéz helyzetbe kerülhettek, akik percre készek voltak jegyeikből. Egyszóval, a fiú új osztálytársai életre való közösséget alkottak.

Az osztályfőnöki óra kiváló keretet biztosított Ritának és udvarhölgyeinek jegyeik, osztálytársaik és - természetesen - önmaguk adminisztrálására. Sokkal jobban készültek rá, mint osztályfőnökük, minden okuk megvolt rá, hiszen legkisebb rezdülésükön is igen sok múltott.

A három lány szokása szerint elvonult az osztályterem végébe. Ki tudja, miért, néhány percig egyetlen osztálytársuk sem próbált öt méternél közelebb kerülni hozzájuk. Kezükbé helyezték sorsukat, és ezt Ritáék is tudták.

László éppen várható zárójegyein gondolkodott, amikor Juli hozzáfordult.

- Rendben vannak a jegyeid?

A fiú időközben eljutott arra a pontra, hogy már a legártatlanabb kérdéseket is gyanakvással fogadja.

- Persze, minden OK. Miért?

Juli végigmérte padtársát.

- Az Ritáék elintézik, ha gondod van valamelyik jegyeddél.

- Tanulnak helyettem? - mosolyodott el a fiú. - Az jó.

A lány mindenáron ki akarta zökkenteni osztálytársát konok szembenállásából.

- Azt nem, de neked sem kéne ennyire törni magad. Kinél akarsz bevágódni?

- Nálad - vágta rá László, a maga számára is váratlanul.

Juli mosolyogva figyelte az elvörösödő fiút. Kedvelte, de kapcsolatot nem tudott elképzelni vele. László számára csak egy kisfiú volt, egy aranyos kisfiú. Semmiképpen nem akarta hitegetni, a bőréből azonban nem tudott kibújni.

- Hát, nálam ezzel nem fogsz - nevetett rá.

Egy perc volt hátra a becsöngetésig. Ritáék előjöttek a sarokból, és a helyükre siettek.

Rita barátnője félévi bukása óta kizárólag egyeseket kapott angolból, így minden oka megvolt az aggodalomra, év végi jegyét illetően. Sok minden megfordult már a fejében jegyeivel kapcsolatban, egy lehetőség azonban mindig elkerülte a figyelmét. Fel sem merült benne, hogy készülni is lehetne az órákra. A nagyhangú lány - szokásától eltérően - magába zárkózott. Úgy eltűnt osztálytársai mögött, hogy szinte alig lehetett észrevenni.

Angol tanáruk új volt az iskolában, így az osztályt is csak év eleje óta tanította. Gárdos Mihály igen magasra tette a léceket, így már régóta Ritáék célkeresztjében volt, módfelett bosszantotta őket, hogy semmivel sem tudják megingatni, ráadásul, igazságosan osztályoz. Ritát mindez nem érintette, hiszen angolból mindig is ötös volt.

A három lány - céljai elérése érdekében - nem válogatott az eszközökben, osztályfőnökük pedig, kiváló médiumnak bizonyult. Akcióik hatása pillanatok alatt elérte a célszemélyeket, diákokat, tanárokat egyaránt, de nem egy alkalommal az igazgató is büvkörükbe került. Rendszeres suttogó propagandájuk még a legszilárdabb jellemű embert is könnyen meg-ingatta.

Becsengettek. A tanárnő szívesen járt az osztályfőnöki órákra, fontosságérzete ezeken a szeánszokon újra és újra megerősödött. Osztályával már évek óta szövetségben állt.

A jelentés után közelebb lépett diákjaihoz.

- Na, meséljetek - mondta derűsen.

Egy ideig várakozott, majd körülnézett a teremben. Végül, a háttérbe húzódott lány padjához lépett.

- Veled meg mi történt?

A lány egy pillanatra felnézett, de kerülte osztályfőnöke tekintetét.

- Az égvilágon semmi, tanárnő - mondta meggyőzően, miközben gyanakodva hátralépő osztályfőnökét figyelte.

Mikor a terem másik végén ülő Rita meglátta, hogy a tanárnő napirendre tér a dolog felett, gyorsan felállt.

- Ne tessék neki hinni, tanárnő!

Az osztályfőnökő újra a magára hagyott lányhoz fordult.

- Na, mondjad. Azért vagyok itt, hogy megoldjam a problémáitokat.

Ebben a dologban mélységesen egyetértett vele az osztály.

- Bántott valaki? - folytatta a tanárnő.

Nem kapott választ.

- Nézz ide, jó? Bántott valaki?

Rita sikeresen terítette az információt az osztályban, így már meg sem kellett szólalnia. Az egyik fiú felpattant a helyéről.

- A Gárdos tanár úr pikkel rá! - kiáltotta el magát.

László nem értette a dolgot. Nehezen tudta elképzelni a tanárról, hogy bárkivel is kivételezik, de mivel az előzményeket nem ismerte, inkább hallgatott.

- Milyen jegyeid vannak? Mutasd az ellenőrződet.

A lány eddig sikeresen megoldotta, hogy ellenőrzőjébe ne kerüljenek be jegyei, így most nagy bajban volt. Tudta, hogy az ellenőrzőt mindig magánál kell tartania, de választása nem maradt.

- Otthon felejtettem, de tudom, miket kaptam.

Jegyeit viszonylag könnyű volt megjegyezni.

- Öt egyesem van - mondta.

Rita is bekapcsolódott az akcióba.

- A múlt órán is csak azért kapott, mert beszélgetett.

Minden gyerek tisztában volt vele, hogy rossz magaviselet miatt nem adható osztályzat. Ezt a lehetőséget aztán alaposan ki is használták. Az angol tanárnál azonban ez a módszer nem vált be, ő a beszélgető számára feltett váratlan kérdések alapján adta jegyeit. Az előző órán is így történt.

A tanárnőt már egy ideje foglalkoztatta kollégája. Véleménye mindig is mérvadó volt a tantestületben, és mivel a tanári kar jó része bízott benne, az igazgatóság minden alkalommal kikérte véleményét mielőtt új tanárt szerződtetett. Most nem így történt, utólag szerzett tudomást az angol tanár alkalmazásáról. Ez pedig, azon kívül, hogy módfelett bosszantotta, megalapozta új kollégájával való szembefordulását is. Most már Gárdosra fókuszált.

- Másokkal is csinált ilyet? - nézett körbe a teremben.

Rita udvarhölgyei egyszerre szólaltak meg.

- Laci, te miért nem mondod?

A fiú zavarba jött.

- Mit?

- Azt az egyest, amit a múltkor kaptál.

A tanárnő átvette a szót.

- Mi történt?

A fiú felállt.

- Kaptam egy egyest, de megérdemeltem - mondta.

- Beszélgetél előtte? - folytatta a vallatást az osztályfőnök.

László tudta, hogy igaza volt az angoltanárnak.

- Igen, beszélgettem, de nem tudtam válaszolni a kérdésre.

A tanárnő - látván, hogy nem tud vele mit kezdeni - abbahagyta kérdezését.

- Leülhetsz.

Az osztályfőnöknő újra szövetségeseihez fordult.

- Mást nem csinált?

Rita megérezte, hogy befordultak a célegyenesbe.

- Kiabálni is szokott - jegyezte meg halkan.

A tanárnő meghökkent, el nem tudta képzelni Gárdosról, hogy kiabál ez órán. Túlzottan nem zavarta azonban a dolog, elvégre, még egy támadási felületet talált.

- Ezt vagy elhiszem, vagy nem - mondta.

A gyerekek kórusban kezdték bizonygatni igazukat, csak ketten hallgattak, Rita és László. Mindketten vették az üzenetet, osztályfőnöküknek bizonyíték kellett.

Rita, mint mindig, most is gyorsan tervezett. Bármely producernek becsületére vált volna az az alaposág, amivel az angol tanár elleni akciót megszervezte. Óra után azonnal odament Kápóhoz.

- Lehet videózni a telefonoddal?

- Ez még csak fényképet tud. Miért, bulit szervezel? - vigyorodott el a fiú.

A lány körbenézett a teremben, majd mosolyogva Kápóhoz fordult.

- Azt, nagy bulit... ilyen még itt nem volt. Tudsz szerezni egy ilyen telefont?

Kápó mindig is szeretett Rita kedvében járni, de most a szokásosnál is készségesebb volt.

- Persze, meglesz - mondta, és kutatni kezdte lány arcát. - Mire készülsz?

- Elegem van a Gárdosból - mondta ki az ítéletet Rita.

A tanárt már régóta medveként táncoltatta az osztály. Tekintettel arra, hogy - mint a legtöbb órán - itt is a szórakozás vezérelte őket, most is ennek megfelelő volt viselkedésük. László csendes szolidaritással figyelte a padok között idegesen rohángáló tanárt.

Már percek óta szokatlan csend volt az osztályban, csak Feri és Séro fejelgetett vigyorogva a leghátsó sarokban. Gárdos Mihály már negyedszer figyelmeztette őket, hogy hagyják abba a labdázást. A két fiú - miután minden alkalommal mosolyogva közölte vele, hogy „jó” - zavar-talanul folytatta játékát.

A tanárt mérhetetlenül dühítette, mennyire semmibe veszik szavait, a labdázás már csak másodlagos volt.

- Kérem az ellenőrzőket - fordult utolsó fegyveréhez.

Séro felé dobta ellenőrzőjét.

- Itt van, kapd el.

Gárdosnál átszakadt a gát, és ezt többen megéreztek a teremben. Sérohoz ugrott, és a fiú kezében levő labda felé nyúlt. Az osztály nagy része tapsolni kezdett a produkcióhoz. A két fiú kijátszva a tanárt passzolgatni kezdett. Gárdos miután felmérte, hogy nem tud rajtuk kifogni, kirántotta Séro a padjából. Kápó igen jó érzékkel elindította mobilján a felvételt.

A tanár a tábla elé rángatta a fiút, majd lökött rajta egyet. Most már torkaszakadtából ordított.

- Mit képzelsz te magadról?!

Séro egy pillanatra hátranézett, és osztálytársaira vigyorgott. Most már mások is bekapcsolták telefonjukat.

- Bocsánat, tanár úr - mondta Séro.

Gárdos megrázta tanítványát, és újra ráordított.

- Mi az, hogy „bocsánat”??! Le kéne köpnöm téged!

- Csak nyugodtan, tanár úr. Magának már úgyis mindegy - mondta kedvesen a fiú.

Gárdos Mihály ráeszmélt a képtelen helyzetre, és nagy nehezen összeszedte magát.

- Na, menj a helyedre - engedte útjára tanítványát.

Azon az órán már nem tanultak. A hátralevő tíz percben a tanár némán meredt maga elé asztalánál. A halk beszélgetés egy idő után néma csendbe ment át. A gyerekek csak az óra végén kezdtek mozgolódni. Csöngetés előtt egy perccel Gárdos felállt.

- A következő órán dolgozatot írunk a mai óra anyagából - jelentette be az osztály nem kis megdöbbenésére.

Juli feltette a kezét, és felállt.

- Ma nem is vettünk semmit.

A tanár minden gyerekhez egyenként odament, és szembenézett vele egy pillanatra, végül megállt az ajtóban, és visszaszólt.

- Dehogynem, tanulságos óra volt. Majd ugyanezt megfogalmaztatók angolul is - mondta most már mosolyogva, és kiment a teremből.

Alig lépett ki a tanár az ajtón, az osztály megrohanta az operatőröket.

- Sikerült? - fordult Rita Kápóhoz, aki azonnal elé tartotta mobilját.

Lászlót nem érdekelték a felvételek, nem mozdult padjából, rá sem nézett kurjongató osztálytársaira. Juli egy idő után észrevette, és otthagya az egyik csoportot, visszalépett hozzá.

- Gyere te is, így soha nem fogadnak be.

A lánynak meg sem fordult a fejében, hogy padtársát ez egyre kevésbé foglalkoztatja. A fiú hallgatott, Juli azonban nem adta fel.

- Jó társaság, ne legyél már hülye.

A lánynak ugyan más fogalmai voltak a jó társaságról, de László sorsát már régóta a szívében viselte.

- Figyelj, Laci, ezek megesznek téged. Egyedül nem fogod megváltani a világot.

Még egy gyors pillantást vetett a rá, aztán felkapta padra dobott pulóverét, és a derekára kötötte.

- Jó lesz így? - fordult ahhoz a lányhoz, akivel szinte minden percét együtt töltötte.

Barátnője derekán is pulóver volt. László abbahagyta a töprengést.

- Nem gyulladtok meg benne?

- Te ehhez nem értesz, Barika.

A fiú elmosolyodott.

- Tudom. Női dolgok... Mindig ezt mondjátok, ha valamire nem tudtok válaszolni.

Feri felkapta labdáját, és kirántotta a fiút a padjából.

- Gyere focizni! Veled elegenden leszünk.

A fiú megtorpant, és az órájára nézett, Feri azonban újra rántott rajta egyet.

- Ne legyél már olyan jó gyerek!

László a focinak soha nem tudott ellenállni, így aztán gyorsan kötélnek állt. Társaival együtt kifutott az udvarra.

Szembefordulás

Lassan már csak a testnevelésórákon érezte jól magát, nyílt természete ellenére egyre jobban elzárkózott osztálytársaitól. A sport azonban más volt, mintha másik világban járt volna ilyenkor. Elfelejtette az otromba tréfákat, csupa kedves, önfeledt arcot látott maga körül. Ügyessége miatt, akarata ellenére is, gyorsan a középpontba került, a mérkőzéseket megelőző választásoknál pedig, szinte küzdöttek érte.

Egy valami nem tetszett neki, ez pedig az öltöző volt az órákat követő szünetben. Minden testneveléstanár tudott róla, hogy a fiúöltözők ezekre a percekre gladiátorküzdelmek helyszínévé válnak, de nem tettek ellene semmit. Meg voltak róla győződve, hogy tanítványaikat az életre kell nevelni, így gyorsan kialakult köztük a kimondatlan szövetség.

Már jó ideje divatba jött az osztályban a szóló. Ez megfelelt a hagyományos párbajnak, így a kihívás visszautasítása a legsúlyosabb megbélyegzést járt volna, ráadásul - a helyzet miatt - gyakorlatilag elkerülhetetlen volt a viadal.

Ki tudja, miért, Lászlóval eddig még egyik fiú sem próbálkozott, elkönnyvelték magukban, hogy furcsa szerzet, így aztán meg sem fordult a fejükben az a gondolat, hogy őt is ki lehetne hívni egy szólóra.

Ezek a verekedések igen szigorú szabályok szerint folytak. Minden alkalommal más-más döntőbíróvá választottak, akinek döntése tabu volt még tévedés esetén is.

Egy alkalommal Lászlóra esett a választás, de ő visszautasította ezt a megtiszteltetésnek számító feladatot. Azon a napon Séro Gábort hívta ki. László tökéletesen tisztában volt azzal, hogy a fiú nem tud verekedni, és hogy Séro pusztán erőfitogtatásból, valamint a napi műsor miatt hívta ki rettegő osztálytársát. Óriási dilemmában volt, feladja elveit, miszerint nem verekszik semmi áron, vagy segítségére siet Gábornak. Nem félt Sérótól és a fennálló veszélyhelyzettől sem, de valami mégis visszatartotta. Egészen az utolsó pillanatig nem tudott dönteni.

Mikor belépett az öltözőbe az utolsó fiú is, Kápó az ajtóhoz ment, és leült az öltöző egyetlen székére. Szinte mindenki a fal melletti padokon tömörült, és a terem közepét bámulta.

Szokásuktól eltérően egyiküknél sem volt pénz, mindenki biztos volt a papírformában, így semmi értelme nem volt a szokásos fogadásoknak. Kápó ezt kénytelen-kelletlen tudomásul vette. Elestett ugyan aznapi bevételétől, ami a kezén átfolyó összegek után járt neki, de gyorsan megvigasztalódott, végre ő is önfeledten átadhatta magát a szurkolásnak.

Gábor a sarokban várakozott, szemeiből kétségbeesés és félelem áradt. Hiába nézett végig azonban a szurkolótáboron, csak közönyös vagy örömtől sugárzó arcokat látott és itt-ott néhány biztató tekintetet. Utóbbiak sem nyugtatták meg, hiszen egyáltalán nem akart kiállni Séróval. Az ajtóban ülő Kápóra nézve megállapította, hogy itt bizony nincs menekvés.

A közönség egyre türelmetlenebbé vált. Egy vékony hangú fiú elkiáltotta magát.

- Kezdjétek már! Mindjárt vége a szünetnek.

Az aréna közepén feszítő Séro gúnyos mosollyal nézte Gábort. Várt.

Kápó egyszer csak megelégtelte a dolgot, Gáborhoz ugrott, és belökte a kör közepébe.

- Gyerünk, vagy én verem szét a pofádat!

A fiú szembefordult ellenfelével, és bizonytalanul az arca elé emelte kezeit, többet azonban nem tudott tenni, a fodrászmester azonnal az arcába csapott.

László nem tudott tovább ülve maradni, szinte húzta valami a küzdőtér felé. Az elcsendesedett szurkolótábor most már őt figyelte. Mikor odaért a hozzájuk, úgy érezte, megszűnt körülötte az öltöző, eltűntek osztálytársai, egyedül Sérót látta maga előtt.

- Ne bánts - mondta szinte szelíden.

Séró felvihogott.

- Ne bántsam?! Halljátok? Azt mondta, hogy ne bántsam - fordult körbe.

A fiú nem tágított.

- Ne.

Séró még mindig nem akart hinni a fülének.

- Aztán, miért ne bántanám? Azért hívtam ki.

A közönség előre nyújtott nyakkal figyelte a szokatlan párbeszédet. A fiú új oldaláról mutatkozott be nekik.

Séró végignézett az okvetetlenkedőn.

- Na, ebből elég volt, takarodj innen! - lökte félre Lászlót, aki azonban újra eléugrott.

- Nem érted, kis köcsög?! - ordított rá, de szavának nem volt fogatja.

Rövid ideig még várt, aztán nekiugrott a konok fiúnak.

Az összecsapás sokkal gyorsabban véget ért, mint amire bárki is számított a teremben. Néhány pillanat múlva Séró már a földön fetrengett, László két ütéssel leterítette. A szurkolótábor most már folyamatosan kurjongatott. A fiú várakozva állt az öltöző közepén, Sérót figyelte. Egy idő után, ügyet sem vetve a kitörő a tapsviharra, gondterhelt arccal elindult a helyére, Séró azonban a lába után kapott.

Kápó közbelépett.

- Tartsuk be a játékszabályokat, jó? - mondta, és visszalökte a padlóra osztálytársát.

Séró titkos ellenségei elégedetten néztek maguk elé. László visszalépett a fiúhoz, és fel akarta segíteni.

- Bocs, de muszáj volt.

- Kopj le, öcsi - nézett fel Séró elfojtott dühvel.

- Megtanulhatnál veszíteni - jegyezte meg ellenfele minden indulat nélkül.

Séró hallgatott, érezte hogy, nem tudna olyat mondani ebben a helyzetben, amit elfogadnának osztálytársai, márpedig az ő véleményük mindennél jobban számított neki.

László várt egy kicsit, felkapta holmiját a padról, és elindult kifelé. Kápó azonban az ajtóban megállította a kezével.

- Várjál, beszédem van veled.

A fiú végignézett kigyúrt osztálytársán, visszalépett az öltözőbe, majd leült a legközelebbi padra.

- OK.

Kápó egyre idegesebben figyelte szedelődzködő társait.

- Mozogjatok már.

Mikor egyedül maradtak, odalépett a Lászlóhoz.

- Felőlem annyit verekszel, amennyit akarsz, de egyetlen fogadást ne akadályozzál meg - mondta nyomatékosan. - Értesz, ugye? - kémlelte a fiú szemét.

László felfogóképességével most sem volt baj.

- Persze - nyugtázta Kápó szavait, jóllehet, esze ágában sem volt azokat feltétel nélkül követni, mint tették azt oly sokan Kápó környezetében.

Pimasz gondolat villant át rajta.

- Nem akarom elvenni a kenyeredet.

Kápó indulatosan felkapta a fejét, aztán megenyhült.

- Beszélj csak, Barika, abból nem lesz baj. Beszélj csak - mosolyodott el.

Nem mérte fel a szavak erejét, számára csak a pillanat és a megragadható dolgok léteztek. Egyszóval, gyakorlatias ember volt.

Mire visszaértek az osztályterembe, már az egész iskola tudott a történetekről. A hírlánc természetesen egyetlen tanárt sem ért el.

László a helyére ült, ahol padtársa azonnal izgatottan felé fordult.

- Megverted a Sérót?

A fiú végignézett a csillogó szemű lányon, majd maga elé vette füzetét.

- Én nem vertem meg senkit.

- Jaj, Barikám, ne szerénykedjél! Mindenki téged ünnepel.

A bajnok egyre mogorvább lett.

- Kapott kettőt, ennyi az egész.

- Na jó, de mégis megverted... - erősködött a lány.

A fiú gondolkodott egy pillanatra, aztán ránézett padtársára.

- Meg kellett védenem a Gábort. Nem tud verekedni - jelentette ki.

Juli hátrahőkölt.

- Minek foglalkozol vele?! Az ő baja. Na, mindegy, jó fej vagy, és ez a lényeg.

László kis híján kiigazította padtársát, hogy ő aztán minden, csak nem jó fej, de úgy döntött, hogy véget vet a parttalan szóváltásnak. Így aztán a hallgatást választotta. Már nem vágyott középük, mint annak idején, de maga sem gondolta, hogy egyszer még nyíltan ellenük fordul.

Egy hétfői napon csoda történt, az osztály a fizikatanár megajándékozására készült. Teljes volt az egyetértés köztük abban, hogy valamiképpen honorálni kell Colstok velük szemben tanúsított türelmét. Az ötletet Rita vetette fel, az osztály többsége pedig, pillanatok alatt bekapcsolódott a kivitelezésbe. A főszerep, az ajándék átadása azonban Gáborra várt, igaz erről ő még nem tudott.

László mindig is szerette az ajándékozásokat, szeretett részt venni azok előkészületeiben, most azonban passzív maradt. Padjában ülve történelemkönyvébe mélyedt, azt azonban nem tudta megállni, hogy időnként egy-egy pillantást ne vessen a nyitott ablaknál sürgölődő osztálytársaira. Biztos volt benne, hogy nem mindennapi ajándékot készítenek, minden megnyilvánulásuk erre utalt.

Gáborhoz kevesen közeledtek az osztályból, így aztán minden jó szónak nagyon örült. Boldog volt, amikor társai felkérték az ajándék átadására.

Colstok - szokásától eltérően - késett az óráról, a társaság izgatott várakozása pedig, fokozatosan aggodalommal változott: Mi lesz, ha nem jön? - töprengtek sokan, aztán gyorsan elrendezték magukban a dolgot, mondván esőnap is létezik a világon.

Kétségeik azonban hamarosan eloszlottak, a tanár megjelent az ajtóban, majd az előtte álló hetesekhez fordult.

- Menjetek a helyetekre - mondott le a jelentésről, szemlátomást jókedve volt.

Leült a tanári asztalhoz, és lapozgatni kezdte a naplót. Mielőtt azonban megszólalt volna, észrevette Gábor jelentkezését.

- Tessék, Gábor. Mondjad, mi a probléma?

A fiú felállt, és kezében a csomaggal a tanár felé lépett.

- Nincs probléma, tanár úr. Szeretném az osztály nevében megköszönni fáradozását, és türelmét, amit velünk szemben tanúsított. Úgy gondoltuk, hogy a tanár úr megérdemli ezt az ajándékot - mondta a fiú az osztálytársai által gondosan megszerkesztett szöveget.

A tanári asztal elé lépett, és rátette a különös gonddal elkészített csomagot.

- Tessék parancsolni.

Colstok csodálkozva végignézett az osztályon, sikeresen meglepték. Az egész iskolában ez volt az egyetlen osztály, amelyből nem nézte volna ki ezt a gesztust.

Felállt, és magához vette az ajándékot.

- Ugye, nem időzített bombát tettetek bele? - nézett végig mosolyogva a feszülten figyelő gyerekeken.

Most már László is kíváncsian figyelte az eseményeket. Colstok elkezdte kibontani a csomagot. Az utolsó ragasztás feltévése előtt egy pillanatra felnézett, majd kíváncsian az ajándék fölé hajolt.

Mint jó fizikus, újra vizsgálni kezdte a csomagot, de kibontani már nem volt ideje. Fekete folyadék spriccelt az arcába az osztály hahotája és vinnnyogásba fúló nevetése közepette. A folyadék bűze pillanatok alatt elért mindenkit a teremben. Gábor megdöbbenve állt a tanári asztal előtt.

- Nem én voltam, tanár úr! - kiáltotta kétségbeesetten.

A tanár meg sem hallotta a fiú mondatát, arcát kezébe temetve kirohant a folyosóra, és berontott az első WC-be.

- Nyissátok ki az ablakot - mondta Kápó.

Gábor körülnézett, szemmel láthatóan keresett valakit, de nem tudta kinek címezze szavait.

- Ezt most miért csináltátok?

Rita a fiú felé fordult.

- Csináltuk? Te adtad oda, nem? - kérdezte kedvesen.

Kápó Gáborhoz fordult.

- Ne csinálj belőle ügyet. Jó hecc volt, nem? - kérdezte derűsen, aztán hangot váltott. - Azt viszont nem ajánlom, hogy köpjél - figyelmeztette osztálytársát.

Egy perc múlva az igazgató Colstok kíséretében benyitott a terembe.

- Készüljetek fel a legrosszabbakra - mondta, és maga mögött hagyta a búzbarlangot, Colstok követte.

Mindenki elhallgatott. Még nem mindenki mérte fel az eset súlyát, de többen érezték, hogy az nem marad következmények nélkül. Természetesen, most is akadtak köztük pozitív gondolkodásúak, akik inkább a megoldást keresték. Azt viszont ők is tudták, hogy nehéz feladat áll előttük. Egy dolog viszont erőt adott nekik, mindig is szerették a kihívásokat.

Lászlóban összeállt a kép. Filmszerűen leperegtek előtte az előző délutáni és a délelőtti események, elkapott pillantások, mondatfoszlányok adtak merőben más megvilágítást a történekmeknek. Mikor körülnézett a teremben, a félrevonult Ritát, Kápót és Sérót meglátva, még jobban megerősödött benne feltételezése: a fizikatanár előre kitervelt akció áldozata volt.

Gábor kétségbeesetten rohángált osztálytársai között, de csak elutasító, merev tekintetekbe ütközött. Mikor Lászlóhoz lépett, Rita felkapta a fejét.

- Te sem hiszel nekem? Nem én voltam - mondta szinte könnyörögve.

- Nyugi, nem lesz semmi baj - csitította a fiú.

Bár viszonylag halkán beszélt, Kápó azonnal elindult felé, Rita azonban visszarántotta felhevült szövetségesét.

- Erre még ráérsz. Gyertek, kimegyünk az udvarra - hívta mellette ácsorgó társait, és elindult kifelé.

A lány megérzése ismét beigazolódott, László életveszélyes számukra.

Alig csöngettek be, máris megjelent az ajtóban osztályfőnökük és az igazgató. A gyerekek elhallgattak. Rövid várakozás után az igazgató megszólalt.

- Üljetek le.

Újabb hatásszünetet tartott, majd megigazította nyakkendőjét, és végignézett az elnémult gyerekeken.

- Most pedig, beszélgetni fogunk - jelentette be.

A meglepetés erejére épített.

- Álljon fel, aki átadta a csomagot a tanár úrnak.

Gábor óvatosan előszedte magát a padból, és lassan felállt.

- Mondd el, mi történt - utasította az igazgató.

A fiú szemébe félelem költözött. Osztályfőnöke is megszólalt.

- Beszélned kell.

- Nem én voltam, igazgató úr - mondta a fiú.

Az igazgató nem tágitott.

- Mondd el, mi történt, hogy jutott egyáltalán ilyesmi az eszedbe?

Gábor a teljes összeomlás szélén állt. Most már nemcsak a várható retorzió, hanem társai pusztja jelenléte is sokkolta.

- Nem tudom, nem én voltam - ismételte magát.

Vallatója módszert váltott.

- Tudni akarom, hogyan állítottad össze a csomagot.

Bekövetkezett, amitől az osztályfőnök is tartott. A rettegő fiú belefutott a csapdába.

- Nem én állítottam össze - válaszolta meg a költői kérdést, miközben a tarkóján érezte Kápó gyilkolásra kész tekintetét.

- Nocsak, ez új. Akkor, ki volt az?

A fiú most már nagyon közel állt a síráshoz, de többet nem lehetett kihúzni belőle.

László végigfuttatta szemét a fokozatosan megnyugvó Kápon, Sérón és Ritán, újra magába akart fordulni, ekkor azonban elpattant benne valami. Felemelte a kezét, majd - miután az igazgató intett neki - felállt.

- Én tudom, igazgató úr.

Az osztályteremben fogni lehetett a csendet, erre még az igazgató sem számított.

- Akkor mondd - fordult László felé várakozóan.

A fiú Kápóékra mutatott.

- Ők voltak, tessék megnézni a padjukat.

A három gyerek önkéntelenül hátralepett, amikor inkvizítoruk feléjük fordult.

- Rakjatok ki mindent a padból és a táskátokból - szólította fel őket.

Kápó, Séró és Rita - mint akiket megbűvöltek - szótlánul követték az utasítást.

Az igazgató előtt ollók, csomagolópapír és egy díszszinór darabjai heverték, végül egy - Séró előtt levő - lezárt orvosságos fiola tette teljessé a képet.

- Ebben mi van? - mutatott az igazgató az üvegre, miközben Sérót figyelte.

A fiúnak már nem volt hova menekülnie.

- Nagyon bűdös, igazgató úr - tért ki a válasz elől, és lehajtotta a fejét.

Az igazgató befejezte a vizsgálatot, hátralepett.

- A tantestület elé kerül a dolog. A szüleiteket írásban értesítjük - közölte, és elindult kifelé.

A ajtóban álló osztályfőnök mellett megállt egy pillanatra.

- Azt javaslom, beszéljétek meg az esetet - mondta, és elhagyta az osztályt.

A tanárnő gondosan becsukta felettese után az ajtót.

- Na, ezt szépen megcsináltátok - fordult Kápóék felé. - Üljetek le.

Rita kivételével mindegyikük leült.

- Tanárnő, kérem, nem mi voltunk... - kezdte volna Rita, de osztályfőnöke megállította.

- Rita, egymás között vagyunk, nekem ezt nem fogod beadni.

Elhallgatott, aztán rendezte gondolatait,

- Nagyon jó ügyvédekre lesz szükségetek. Itt már keveset tehetek.

Séro jelentkezett, és felállt.

- Apa sok ilyet ismer. Kicsit húzósak az áraik, de az nem lesz gond.

A tanárnő egy gyors pillantással nyugtázta a fiú felvetését, de nem tért el gondolatmenetétől.

- Jó lenne, ha visszafognátok magatokat erre a pár hétre. Sok tanár panaszkodik rátok, ez pedig most nagyon rosszkor jön. Most mindenki számít, viselkedjetez rendesen a Gárdos tanár úrnál is, már így is nyíltan ellenetek van.

Kápó egy gyors mozdulattal előkapta mobilját.

- Tanárnő, ezt tessék megnézni!

Mire az osztályfőnök a padjához ért, a fiú már el is indította az angoltanáról készített felvételt. A nő elgondolkodva figyelte az apró monitoron dühöngő kollégáját, majd a felvétel végén Kápóhoz fordult.

- Ide tudnád nekem ezt adni?

- Persze, de megvan CD-n is - mondta készségesen a fiú, miközben a táskája felé nyúlt.

A tanárnő elcsodálkozott tanítványa alaposágán. Kissé megenyhülve körülnézett, majd átvette a bizonyítékot.

Minden jó, ha a vége jó

Az eligazítás egy csapásra megváltoztatta a közhangulatot az osztályban. A hírhedt társaság minden óráján elmaradtak a közbekiabálások, de még beszélgetés is ritkán fordult elő. Kápóék tartották a közfegyelmet. Kápó és Séro már korántsem örültek annyira év közben begyűjtött intőiknek, rovóiknak. Ritát nem aggasztotta előélete, ő feddhetetlen volt. Magatartására és szorgalmára évek óta ötöst kapott.

Bár Rita figyelmeztette szövetségeseit, hogy még véletlenül se bántsák vagy fenyegezzék Lászlót, Kápó mégis odament hozzá.

- Barikám, úgy látom, te nem értesz a szép szóból. Másképp fogunk beszélni hamarosan.

A fiú nem válaszolt. Már napok óta nem szólt senkihez, sem padtársa, sem barátai nem tudták megközelíteni.

Az ügyvédek szerint László a tárgyi bizonyítékok feltárásán kívül még sokat árthatott védeneknek. Nem maradt hát más lehetőség, mint a fiú hitelének teljes lerombolása. Ezt a feladatot - kiváló érzékkel - Ritára bízák.

Rita jogi pályára készült, így eljött az ő ideje. Valósággal szívta magába azt a tömérdek információt és trükköt, amit ezekben a napokban elleshetett az áhított világ műhelytitkaiból. Min-dig is tudta, hogy nagy jelentősége van az öltözködésnek, a látszólag mellékes felszavaknak, az arcjátéknak, de mindez igazán csak most tudatosodott benne.

Vele ellentétben Kápó és Séro a színjáték megszervezését, beleértve a rendelkező próbákat, meglehetősen félvállról vette. Kápó tekintélyében, Séro apja kapcsolatrendszerében bízott. Mikor azonban szülei tudatosították bennük, hogy elvileg meneszthetik őket az iskolából, és elveszíthetik addigi barátaikat, már a legkisebb rezdülésekre is figyeltek. Már nem nevettek Rita szokatlanul illedelmes viselkedésén, amint újra meg újra elpróbálja szerepét, követve az életrevaló ügyvéd utasításait.

Az ügyvéd és felesége tökéletes párost alkottak. Nemcsak ügyfeleik hajviseletére, öltözkéire terjedt ki figyelmük, de modellezték a rájuk váró helyzeteket is. Részletes instrukciókkal látták el őket, lefedve minden lehetséges helyzetet.

Többször is rámutattak, mekkora szerepet játszik, ha megbánó viselkedést tanúsítanak. Felhívták a figyelmüket arra, hogy minél kevesebbet beszéljenek, ugyanakkor minden kérdésre készségesen válaszoljanak, még akkor is, ha válaszuk rossz színben tünteti fel őket. Tudatosították bennük, hogy egy teljes tanári kar fogja figyelni minden rezdülésüket.

Rita kiválóan teljesítette szorgalmi feladatát. Mire eljött a nagy nap, László már a harmadik fegyelmi fokozatát is megkapta. A rendbontások hogyhogy nem, kivétel nélkül az ő környezetében robbantak ki. Renitens viselkedésének és összeférhetetlenségének híre mindenkihez eljutott az iskolában. Kápóval és Séroval többször összeszólalkozott, így aztán a tárgyaláson bátran építhettek elfogultságára.

A kitartó és alapos munkának meglelt az eredménye. Kápó és Séro igazgatói megrovást kapott, Ritát azonban - békítő szerepére való tekintettel - semmiféle retorzióban nem részesítették.

Ujjongva, sikoltozva rohantak ki az iskolából a tárgyalás után. Most már biztosak voltak benne, hogy nincs olyan dolog, amit nem tehetnek meg, nincs olyan ember, akit ne érne el a kezük. Egy életre szóló útravalót kaptak iskolájuktól.

László meghallgatásakor a tényekhez ragaszkodott, senkit nem támadott személy szerint, a közelmúltban elszenvedett atrocitásait meg sem említette. Belefáradt az igaztalan támadásokba, egy dolog tartotta csak benne a lelket. Már új iskoláját látta maga előtt. Mikor kilépett a kapun, eldöntötte magában, hogy még az utcába sem teszi be többé a lábát. Ő is életre szóló tapasztalatot szerzett.

Új környezete gyorsan befogadta, számára legkedvesebb osztálytársai is felkeresték, így sebei néhány hét alatt begyógyultak.

- & -